

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ادعیہ

ماہ مبارک رمضان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ادعیه ماه مبارک رمضان

نویسنده:

جمعی از راویان

ناشر چاپی:

واحد روابط عمومی شرکت نفت سپاهان

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۸	ادعیه ماه مبارک رمضان
۸	مشخصات کتاب
۸	اشاره
۱۰	ادعیه مشترک ماه مبارک رمضان
۱۰	۱- اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي حَجَّ بَيْتِكَ الْحَرَامِ...
۱۰	۲- يَا عَلِيُّ يَا عَظِيمَ يَا عَفُورَ...
۱۱	۳- اللَّهُمَّ ادْخُلْ عَلَيَّ أَهْلَ الْقُبُورِ السَّرُورِ...
۱۲	دعا مختصر هر روز ماه مبارک رمضان
۱۲	اشاره
۱۲	روز اول:
۱۲	روز دوم:
۱۳	روز سوم:
۱۳	روز چهارم:
۱۴	روز پنجم:
۱۴	روز ششم:
۱۴	روز هفتم:
۱۴	روز هشتم:
۱۵	روز نهم:
۱۵	روز دهم:
۱۵	روز یازدهم:
۱۶	روز دوازدهم:
۱۶	روز سیزدهم:
۱۶	روز چهاردهم:

۱۷	روز پانزدهم:
۱۷	روز شانزدهم:
۱۷	روز هفدهم:
۱۸	روز هیجدهم:
۱۸	روز نوزدهم:
۱۸	روز بیستم:
۱۸	روز بیست و یکم:
۱۹	روز بیست و دوم:
۱۹	روز بیست و سوم:
۱۹	روز بیست و چهارم:
۲۰	روز بیست و پنجم:
۲۰	روز بیست و ششم:
۲۰	روز بیست و هفتم:
۲۱	روز بیست و هشتم:
۲۱	روز بیست و نهم:
۲۱	روز سی ام:
۲۲	نمازهای شب های ماه رمضان
۲۲	اشاره
۲۲	شب اول:
۲۲	شب دوم:
۲۲	شب سوم:
۲۲	شب چهارم:
۲۳	شب پنجم:
۲۳	شب ششم:
۲۳	شب هفتم:
۲۳	شب هشتم:

۲۳	شب نهم:
۲۳	شب دهم:
۲۴	شب یازدهم:
۲۴	شب دوازدهم:
۲۴	شب سیزدهم:
۲۴	شب چهاردهم:
۲۴	شب پانزدهم:
۲۴	شب شانزدهم:
۲۴	شب هفدهم:
۲۵	شب هجدهم:
۲۵	شب نوزدهم:
۲۵	شب بیست تا بیست و چهارم:
۲۵	شب بیست و پنجم:
۲۵	شب بیست و ششم:
۲۶	شب بیست و هفتم:
۲۶	شب بیست و هشتم:
۲۶	شب بیست و نهم:
۲۶	شب سی ام:
۲۷	یادآوری:
۲۸	دعای سحر
۳۴	دعای ابوحمزه ثمالی
۷۹	درباره مرکز

ادعیه ماه مبارک رمضان

مشخصات کتاب

بسم الله الرحمن الرحيم

ادعیه ماه مبارک رمضان

تنظیم و تهیه : واحد روابط عمومی شرکت نفت سپاهان

منبع مفاتیح الجنان

بهار ۱۳۹۸

ص: ۱

اشاره

ادعیه ماه مبارک رمضان

مشمول بر:

ادعیه مشترک ماه رمضان

دعای مخصوص هر روز

نمازهای شب ها رمضان دعای سحر و ابو حمزه

تنظیم و تهیه : واحد روابط عمومی شرکت نفت سپاهان

منبع مفاتیح الجنان

بهار ۱۳۹۸

ص: ۲

۱- اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي حَيْجَ بَيْتِكَ الْحَرَامِ....

صوت

Your browser does not support the audio tag.

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي حَيْجَ بَيْتِكَ الْحَرَامِ فِي عَامِي هَذَا وَفِي كُلِّ عَامٍ مَا أَبْقَيْتَنِي فِي يُسْرِ مِنْكَ وَعَافِيهِ وَسِعَةِ رِزْقٍ وَلَا تُخْلِنِي مِنْ تِلْكَ الْمَوَاقِفِ الْكَرِيمَةِ وَالْمَشَاهِدِ الشَّرِيفَةِ وَزِيَارَةِ قَبْرِ نَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَفِي جَمِيعِ حَوَائِجِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَكُنْ لِي اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ فِيمَا تَقْضِي وَتُقَدِّرُ مِنَ الْأَمْرِ الْمَحْتَمِ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ مِنَ الْفَضَاءِ الَّتِي لَا يُرَدُّ وَلَا يُبَدَّلُ أَنْ تَكْتُبَنِي مِنْ حُجَّاجِ بَيْتِكَ الْحَرَامِ الْمَبْرُورِ حَجَّهِمْ

ص: ۳

الْمَشْكُورِ سِعِيهِمْ الْمَغْفُورِ ذُنُوبُهُمْ الْمَكْفَرِ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَاجْعَلْ فِيمَا تَقْضِي وَتُقَدِّرُ أَنْ تُطِيلَ عُمْرِي [فِي طَاعَتِكَ] وَتُوسِّعَ عَلَيَّ رِزْقِي وَتُوَدِّيَ عَنِّي أَمَانَتِي وَدِينِي آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ . (۱)

۲- يَا عَلِيُّ يَا عَظِيمُ يَا غَفُورُ....

صوت

Your browser does not support the audio tag.

يَا عَلِيُّ يَا عَظِيمُ يَا غَفُورُ يَا رَحِيمُ أَنْتَ الرَّبُّ الْعَظِيمُ الَّذِي لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ وَهَذَا شَهْرُ عَظَمَتِهِ وَكَرَمَتِهِ وَشَرَفَتِهِ وَفَضْلَتِهِ عَلَى الشُّهُورِ وَهُوَ الشُّهُرُ الَّذِي فَرَضْتَ صِيَامَهُ عَلَيَّ وَهُوَ

ص: ۴

۱- خدایا زیارت خانه محرمت را در امسال و در هر سال نصیبم کن، تا زمانیکه زنده ام داری در آسانی تندرستی و گشادگی روزی، و محرومم نکن مرا از آن اماکن گرامی، و مشاهد شریف. زیارت قبر پیامبرت که درود تو بر او و بر خاندانش باد، و در تمام حاجات دنیا و آخرت یاور من باش خدایا از تو درخواست میکنم در آنچه که حکم میکنی و مقدر می نمایی، از فرمان حتمی در شب قدر، از حکمی که برگشت داده نمیشود، و به حکم دیگر تبدیل نمی گردد، اینکه مرا در شمار زائران خانه محترمت بنویسی، آن زائرانی که پاک و خالصانه است زیارتشان و پذیرفته است تلاششان و آمرزیده است گناهشان، و نابود شده است بدی هایشان، و قرار ده در آنچه حکم میکنی، و مقدر می نمایی اینکه عمرم را طولانی سازی و روزی ام را فراوان کنی، و امانت و قرضم را ادا نمایی، دعایم را اجابت کن ای پروردگار جهانیان

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَتْ فِيهِ الْقُرْآنَ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ وَجَعَلْتَنِي فِيهِ لِقَاءَ الْوَعْدِ وَجَعَلْتَهَا خَيْرًا مِّنَ الْفِ
شَهْرٍ فَيَا ذَا الْمَنِّ وَلَا يُمَنَّ عَلَيْكَ مَنَّ عَلَىٰ بِفَكَأَنَّكَ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ فِيمَن تَمَنَّ عَلَيْهِ وَادْخِلْنِي الْجَنَّةَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

(۱)

۳- اللَّهُمَّ ادْخِلْ عَلَيَّ أَهْلَ الْقُبُورِ الشَّرُورِ....

شیخ کفعمی در «مصباح» و «بلد الامین» و شیخ شهید در مجموعه خود از حضرت رسول صلی الله و علیه و آله روایت کرده اند که آن حضرت فرمود: هر که این دعا را در ماه رمضان، پس از هر نماز واجب بخواند، حق تعالی گناهان او را تا روز قیامت بیاورد.

و آن دعا این است:

ص: ۵

۱- ای بلندمرتبه، ای بزرگ، ای آمرزنده، ای مهربان، تویی پروردگار بزرگی که چیزی همانندش نیست، و اوست شنوای بینا، و این ماهی است که به آن عظمت و کرامت و شرافت بخشیدی و بر سایر ماه ها برتری دادی، و ماهی است که روزه اش را بر ما واجب نمودی، و آن ماه رمضان است که قرآن را در آن فرود آوردی، برای هدایت مردم و بیان دلایل روشن از هدایت و تمیز حق از باطل، و شب قدر را در آن قرار دادی، و آن را از هزار ماه بهتر ساختی، ای صاحب منت که بر تو منّتی گذاشته نشود، بر من به آزادی از آتش منّت نه، در جمع آنان که بر آنها منّت نهی، و وارد بهشت گردان ای مهربان ترین مهربانان.

Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ أَدْخِلْ عَلَى أَهْلِ الْقُبُورِ السُّرُورَ اللَّهُمَّ أَعِنِ كُلَّ فَقِيرٍ اللَّهُمَّ أَشْبِعْ كُلَّ جَائِعٍ اللَّهُمَّ اكْسُ كُلَّ عَزِيَانٍ اللَّهُمَّ أَفْضِ دِينَ كُلِّ مَدِينٍ
اللَّهُمَّ فَرِّجْ عَن كُلِّ مَكْرُوبٍ اللَّهُمَّ زِدْ كُلَّ غَرِيبٍ اللَّهُمَّ فُكِّ كُلَّ أَسِيرٍ اللَّهُمَّ أَصْلِحْ كُلَّ فَاسِدٍ مِنْ أُمُورِ الْمُسْلِمِينَ اللَّهُمَّ اشْفِ كُلَّ
مَرِيضٍ اللَّهُمَّ شِدِّ فَقْرَنَا بِغِنَاكَ اللَّهُمَّ غَيِّرْ سُوءَ حَالِنَا بِحُسْنِ حَالِكَ اللَّهُمَّ أَفْضِ عَنَّا الدَّيْنَ وَاعْنِنَا مِنَ الْفَقْرِ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ. (۱)

ص: ۶

۱- خدایا دل اهل قبور را شاد کن، خدایا هر تهیدستی را بی نیاز کن، خدایا هر گرسنه ای را سیر کن، خدایا هر برهنه ای را
پوشان، خدایا قرض هر بدهکاری را ادا کن. خدایا غم هر غم زده ای را برطرف کن، خدایا هر غریبی را به وطن بازگردان،
خدایا هر اسیری را آزاد فرما، خدایا هر فسادى را در کار مسلمانان اصلاح گردان، خدایا هر بیماری را درمان ده، خدایا راه
تهیدستی ما را با توانگریت ببند، خدایا بدحالی ما را به خوبی حال خود تغییر ده، خدایا وام ما را پرداز، و ما را از تهیدستی بی
نیاز کن، همانا تو بر هر چیز توانایی.

دعا مختصر هر روز ماه مبارک رمضان

اشاره

از ابن عباس روایت کرده اند: که حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله برای روزه هر روز ماه مبارک رمضان فضیلت
بسیار بیان فرمود و برای هر روز دعای مخصوصی با فضیلت و ثواب بسیار برای آن ذکر کرد که ما به بیان اصل دعا اکتفا می
کنیم:

روز اول:

صوت

Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ اجْعَلْ صِيَامِي فِيهِ صِيَامَ الصَّائِمِينَ ، وَقِيَامِي فِيهِ قِيَامَ الْقَائِمِينَ ، وَتَبَهَّنِي فِيهِ عَن نَّوْمِهِ الْغَافِلِينَ ، وَهَبْ لِي جُزْمِي فِيهِ يَا إِلَهَ
الْعَالَمِينَ ، وَاعْفُ عَنِّي يَا عَافِيًا عَنِ الْمُجْرِمِينَ. (۱)

روز دوم:

صوت

Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ قَرِّبْنِي فِيهِ إِلَى مَرْضَاتِكَ ، وَجَنِّبْنِي فِيهِ مِنْ

ص: ۷

۱- خدایا، روزه ام را در این ماه روزه ی روزه داران قرار ده و شب زنده داری ام را شب زنده داری شب زنده داران و بیدارم کن در آن از خواب بی خبران و ببخش گناهم را در آن، ای معبود جهانیان و از من در گذر، ای در گذرنده از گنه کاران.

سَخَطِكَ وَنَقِمَاتِكَ ، وَوَفَّقْنِي فِيهِ لِقِرَاءَةِ آيَاتِكَ ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. (۱)

روز سوم:

صوت

Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي فِيهِ الذُّهْنَ وَالتَّنْبِيَةَ ، وَبَاعِدْنِي فِيهِ مِنَ السَّفَاهَةِ وَالتَّمْوِيهِ ، وَاجْعَلْ لِي نَصِيبًا مِنْ كُلِّ خَيْرٍ تُنَزِّلُ فِيهِ ، بِجُودِكَ يَا أَجْوَدَ الْأَجْوَدِينَ. (۲)

روز چهارم:

صوت

Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ قَوِّنِي فِيهِ عَلَى إِقَامِهِ أَمْرِكَ ، وَأَذِقْنِي فِيهِ حَلَاوَةَ ذِكْرِكَ ، وَأَوْزِعْنِي فِيهِ لِأَدَاءِ شُكْرِكَ بِكَرَمِكَ ، وَاحْفَظْنِي فِيهِ بِحِفْظِكَ وَسِتْرِكَ ، يَا أَبْصَرَ النَّاطِرِينَ. (۳)

ص: ۸

۱- خدایا، مرا در این ماه به خشنودی ات نزدیک کن و از خشم و انتقامت برکنار دار و به قرائت آیات موفق کن، ای مهربان ترین مهربانان.

۲- خدایا، در این ماه به من تیزهوشی و بیداری عنایت فرما و از بی خردی و اشتباه دورم ساز و از هر خیری که در این ماه نازل می کنی، برایم بهره ای قرار ده و به حق جودت، ای جودمندترین جودمندان.

۳- خدایا، در این ماه برای برپاداشتن امرت نیرومند ساز مرا و شیرینی ذکرت را به من بچشان و ادای شکر را به من الهام فرما و به نگهداری و پوشش نگاهم بدار، ای بیناترین بینندگان.

روز پنجم:

صوت

.Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي فِيهِ مِنَ الْمُسْتَغْفِرِينَ ، وَاجْعَلْنِي فِيهِ مِنْ أَوْلِيَائِكَ الْمُقَرَّبِينَ ، بِرَأْفَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. (١)

روز ششم:

صوت

.Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ لَا تَحْذُنِي فِيهِ لِتَعَرُّضِ مَعْصِيَتِكَ ، وَلَا تَضْرِبْنِي بِسَيِّئِ نَقْمَتِكَ ، وَزَحْزِحْنِي فِيهِ مِنْ مُوجِبَاتِ سَخَطِكَ ، بِمَنِّكَ وَأَيَادِيكَ يَا مُنْتَهَى رَغْبَةِ الرَّاعِبِينَ. (٢)

روز هفتم:

صوت

.Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ أَعِنِّي فِيهِ عَلَى صِيَامِهِ وَقِيَامِهِ ، وَجَنِّبْنِي

ص: ٩

١- خدایا، قرار ده مرا در این ماه از آمرزش جویان و از بندگان شایسته فرمان بردار و از اولیای مقربت، به رأفت ای مهربان ترین مهربانان.

٢- خدایا، مرا در این ماه به خاطر نزدیک شدن به نافرمانی ات وامگذار و با تازیانه های انتقامت عذاب مکن و از موجبات خشم دورم بدار، به فضل و عطاهایت، ای نهایت دل بستگی دل شدگان.

فِيهِ مِنْ هَفَوَاتِهِ وَأَثَامِهِ ، وَارْزُقْنِي فِيهِ ذِكْرَكَ بِدَوَامِهِ ، بِتَوْفِيقِكَ يَا هَادِيَ الْمُضِلِّينَ. (١)

روز هشتم:

صوت

Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي فِيهِ رَحْمَةَ الْإِيْتَامِ ، وَ إِطْعَامَ الطَّعَامِ ، وَ إِفْشَاءَ السَّلَامِ ، وَ صُحْبَةَ الْكِرَامِ ، بِطَوْلِكَ يَا مَلْجَأَ الْآمِلِينَ. (۲)

روز نهم:

صوت

Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي فِيهِ نَصِيباً مِنْ رَحْمَتِكَ الْوَاسِعَةِ ، وَ اهْدِنِي فِيهِ لِبرَاهِينِكَ السَّاطِعَةِ ، وَ خُذْ بِنَاصِيَتِي إِلَى مَرْضَاتِكَ الْجَامِعَةِ ، بِمَحَبَّتِكَ يَا أَمَلَ الْمُشْتَاقِينَ. (۳)

ص: ۱۰

۱- خدایا، مرا در این ماه بر روزه و شب زنده داری اش یاری ده و از لغزش ها و گناهانش دورم بدار و ذکرت را همواره روزی ام کن، به توفیقت ای راهنمای گمراهان.

۲- خدایا، در این ماه مهرورزی به ایتم و خوراندن طعام و آشکار کردن سلام و هم نشینی با اهل کرامت را نصیبم فرما، به عطایت ای پناهگاه آرزومندان.

۳- خدایا، برای من در این ماه بهره ای از رحمت گسترده ات قرار ده و به جانب دلایل درخشان راهنمایی کن و به سوی خشنودی فراگیر متوجه کن، به مهرت ای آرزوی مشتاقان.

روز دهم:

صوت

Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي فِيهِ مِنَ الْمُتَوَكِّلِينَ عَلَيْكَ ، وَ اجْعَلْنِي فِيهِ مِنَ الْفَائِزِينَ لِمَدْيِكَ ، وَ اجْعَلْنِي فِيهِ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ إِلَيْكَ ، يَا إِحْسَانُ يَا غَايَةَ الطَّالِبِينَ. (۱)

روز یازدهم:

صوت

Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ حَبِّبْ إِلَيَّ فِيهِ الْإِحْسَانَ ، وَ كَرِّهْ إِلَيَّ فِيهِ الْفُسُوقَ وَالْعُضْيَانَ ، وَ حَرِّمْ عَلَيَّ فِيهِ السَّخَطَ وَالنِّيرَانَ ، بِعَوْنِكَ يَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ. (۲)

Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ زَيِّنِي فِيهِ بِالسُّتْرِ وَالْعَفَافِ ، وَاسْتُرْنِي فِيهِ

ص: ۱۱

۱- خدایا، مرا در این ماه از توکل کنندگان و از رستگاران نزد خود و از مقربان در گاهت قرار بده، به احسانت ای هدف جویندگان.

۲- خدایا، در این ماه نیکی را پسندیده من گردان و نادرستی ها و نافرمانی ها را مورد کراهت من قرار ده و خشم و آتش برافروخته را بر من حرام گردان، به یاری ات ای فریادرس دادخواهان.

بِلِبَاسِ الْقَنُوعِ وَالْكَفَافِ ، وَاحْمِلْنِي فِيهِ عَلَى الْعَدْلِ وَالْإِنصَافِ ، وَآمِنِّي فِيهِ مِنْ كُلِّ مَا أَخَافُ ، بَعْضَمَتِكَ يَا عِصْمَةَ الْخَائِفِينَ. (۱)

Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ طَهِّرْنِي فِيهِ مِنَ الدَّنَسِ وَالْأَقْدَارِ ، وَصَبِّرْنِي فِيهِ عَلَى كَائِنَاتِ الْأَقْدَارِ ، وَوَفِّقْنِي فِيهِ لِلتَّقَى وَصِيحَةِ الْأَبْرَارِ ، بِعَوْنِكَ يَا قُرَّةَ عَيْنِ الْمَسَاكِينِ. (۲)

Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ لَا تُؤَاخِذْنِي فِيهِ بِالْعَثَرَاتِ ، وَأَقْلِنِي فِيهِ مِنَ الْخَطَايَا وَالْهَفَوَاتِ ، وَلَا تَجْعَلْنِي فِيهِ عَرَضًا لِلْبَلَايَا وَ

ص: ۱۲

۱- خدایا، مرا در این ماه به پوشش و پاک دامنی بیارای و به لباس قناعت و اکتفا به اندازه حاجت بپوشان و بر عدالت و انصاف و ادارم نما و مرا در این ماه از هرچه می ترسم ایمنی ده، به نگهداری ات ای نگهدارنده هراسندگان.

۲- خدایا، مرا در این ماه از آلودگی ها و ناپاکی ها پاک کن و بر شدنی های مورد تقدیرت شکوییم گردان و به پرهیزگاری و هم نشینی با نیکان توفیق ده، به یاری ات ای نور چشم درماندگان.

الْأَفَاتِ ، بِعِزَّتِكَ يَا عِزَّ الْمُسْلِمِينَ. (۱)

روز پانزدهم:

صوت

Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي فِيهِ طَاعَةَ الْخَاشِعِينَ ، وَاشْرَحْ فِيهِ صَدْرِي بِإِنَابِهِ الْمُخْتَبِينَ ، بِأَمَانِكَ يَا أَمَانَ الْخَائِفِينَ. (۲)

روز شانزدهم:

صوت

Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ وَفِّقْنِي فِيهِ لِمُوَافَقَةِ الْأَبْرَارِ ، وَجَنِّبْنِي فِيهِ مُرَافَقَةَ الْأَشْرَارِ ، وَآوِنِي فِيهِ بِرَحْمَتِكَ إِلَى دَارِ الْقَرَارِ ، يَا إِلَهَ الْعَالَمِينَ. (۳)

روز هفدهم:

صوت

Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ اهْدِنِي فِيهِ لِصَالِحِ الْأَعْمَالِ ، وَأَقْضِ لِي فِيهِ

ص: ۱۳

۱- خدایا، مرا در این ماه بر لغزش ها سرزنش مکن و از خطاها و افتادن در گناهان دور بدار و هدف بلاها و آفات قرار مده، به عزت ای عزت مسلمانان.

۲- خدایا، در این ماه طاعت فروتنان را نصیبم کن و سینه ام را برای انابه همانند بازگشت خاضعان باز کن، به امان دادنت ای امان ده هراسندگان.

۳- خدایا، مرا در این ماه به همراهی و همسویی با نیکان توفیق ده و از هم نشینی با بدان دور بدار و به حق رحمت به خانه آرامش جایم ده، به پرستیدگی ات ای پرستیده ی جهانیان.

الْحَوَائِجِ وَالْأَمَالَ ، يَا مَنْ لَا يَحْتَاجُ إِلَى التَّفْسِيرِ وَالسُّؤَالِ ، يَا عَالِمًا بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ. (۱)

روز هجدهم:

صوت

.Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ تَبَهَّنِي فِيهِ لِبَرَكَاتِ أَسْحَارِهِ ، وَتَوَّزْ فِيهِ قَلْبِي بِضِيَاءِ أَنْوَارِهِ ، وَخُذْ بِكُلِّ أَعْضَائِي إِلَى اتِّبَاعِ آثَارِهِ ، بِنُورِكَ يَا مُنَوِّرَ قُلُوبِ الْعَارِفِينَ. (۲)

روز نوزدهم:

صوت

.Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ وَفَّرْ فِيهِ حَظِّي مِنْ بَرَكَاتِهِ ، وَسَهِّلْ سَبِيلِي إِلَى خَيْرَاتِهِ ، وَلَا تَحْرِمْنِي قَبُولَ حَسَنَاتِهِ ،

ص: ۱۴

۱- خدایا، مرا در این ماه به سوی کارهای شایسته هدایت فرما و حاجت ها و آرزوهایم را برآور، ای آن که نیاز به روشنگری و پرسش ندارد، ای آگاه به آنچه در سینه جهانیان است بر محمد و خاندان پاکش درود فرست.

۲- خدایا، مرا در این ماه به برکت های سحرهایش آگاه کن و دلم را با روشنایی انوارش روشنی بخش و تمام اعضایم را به پیروی آثارش بگمار، به نورت ای نوربخش دل های عارفان.

يَا هَادِيًا إِلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ. (۱)

روز بیستم:

صوت

.Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي فِيهِ أَبْوَابَ الْجَنَانِ ، وَأَعْلِقْ عَنِّي فِيهِ أَبْوَابَ النَّيرانِ ، وَوَفِّقْنِي فِيهِ لِتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ ، يَا مُنْزِلَ السَّكِينَةِ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ. (۲)

روز بیست و یکم:

.Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي فِيهِ إِلَى مَرْضَاتِكَ دَلِيلًا ، وَلَمَا تَجْعَلُ لِلشَّيْطَانِ فِيهِ عَلَيَّ سَبِيلًا ، وَاجْعَلِ الْجَنَّةَ لِي مَنزِلًا وَمَقِيلًا ، يَا قَاضِيَ حَوَائِجِ الطَّالِبِينَ. (٣)

ص: ۱۵

- ۱- خدایا، در این ماه بهره ام را از برکت هایش کامل گردان و راهم را به سوی نیکی هایش هموار نما و از پذیرفتن خوبی هایش محروم مساز، ای هدایت کننده به سوی حق آشکار.
- ۲- خدایا، در این ماه درهای بهشت هایت را به رویم باز کن و درهای آتش دوزخ را به روزیم بر بند و به تلاوت قرآن موفقم مدار، ای فرو فرستنده آرامش در دل مؤمنان.
- ۳- خدایا، در این ماه برای من به سوی خشنودی ات دلیلی قرار ده و برای شیطان راهی به سوی من قرار مده و بهشت را منزل و آسایشگاهم قرار ده، ای برآورنده حاجات خواهندگان.

روز بیست و دوم:

صوت

.Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي فِيهِ أَبْوَابَ فَضْلِكَ ، وَأَنْزِلْ عَلَيَّ فِيهِ بَرَكَاتِكَ ، وَوَفِّقْنِي فِيهِ لِمَوْجِبَاتِ مَرْضَاتِكَ ، وَ أَشْكِنِّي فِيهِ بُحْبُوحَاتِ جَنَاتِكَ ، يَا مُجِيبَ دَعْوَةِ الْمُضْطَرِّينَ. (١)

روز بیست و سوم:

صوت

.Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي فِيهِ مِنَ الذُّنُوبِ ، وَطَهِّرْنِي فِيهِ مِنَ الْعُيُوبِ ، وَامْتَحِنْ قَلْبِي فِيهِ بِتَقْوَى الْقُلُوبِ ، يَا مُقِيلَ عَثَرَاتِ الْمُذْنِبِينَ. (٢)

روز بیست و چهارم:

صوت

.Your browser does not support the audio tag

- ۱- خدایا، در این ماه درهای فضلت را به روی من بگشا و برکاتت را بر من نازل فرما و به موجبات خشنودی ات موفقم بدار و در میان بهشت هایت جایم ده، ای برآورنده خواهش درماندگان.
- ۲- خدایا، در این ماه از گناهانم شست و شویم ده و از عیب ها پاکم کن و دلم را به پرهیزکاری دل ها بیازمای، ای نادیده گیرنده لغزش های اهل گناه.

أَعُوذُ بِكَ مِمَّا يُؤْذِيكَ ، وَأَسْأَلُكَ التَّوْفِيقَ فِيهِ لِأَنْ أُطِيعَكَ وَلَا أَعْصِيكَ ، يَا جَوَادَ السَّائِلِينَ. (۱)

روز بیست و پنجم:

صوت

Your browser does not support the audio tag.

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي فِيهِ مُحِبًّا لِأَوْلِيَائِكَ ، وَمُعَادِيًّا لِأَعْدَائِكَ ، مُسْتَتًّا بِسُنَّةِ خَاتَمِ أَنْبِيَائِكَ ، يَا عَاصِمَ قُلُوبِ النَّبِيِّينَ. (۲)

روز بیست و ششم:

صوت

Your browser does not support the audio tag.

اللَّهُمَّ اجْعَلْ سَعْيِي فِيهِ مَشْكُورًا ، وَذَنْبِي فِيهِ مَغْفُورًا ، وَعَمَلِي فِيهِ مَقْبُولًا ، وَعَيْبِي فِيهِ مَسْتُورًا ، يَا أَسْمَعَ السَّمَاعِينَ. (۳)

- ۱- خدایا، در این ماه آنچه تو را خشنود می کند از تو درخواست می کنم و از آنچه تو را ناخشنود می کند به تو پناه می آورم و از تو در این ماه توفیق اطاعت و ترک نافرمانی ات را خواستارم، ای بخشنده به نیازمندان.
- ۲- خدایا، مرا در این ماه دلبسته اولیاءت و دشمن دشمنانت قرار ده و آراسته به راه و روش خاتم پیامبران گردان، ای نگهدارنده ی دل های پیامبران.
- ۳- خدایا، کوششم را در این ماه مورد سپاس و گناهم را آمرزیده و عملم را پذیرفته و عیبم را پوشیده قرار ده، ای شنواترین شنوایان.

روز بیست و هفتم:

Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي فِيهِ فَضْلَ لَيْلَةِ الْقَدْرِ ، وَصَيِّرْ أُمُورِي فِيهِ مِنَ الْعُسْرِ إِلَى الْيُسْرِ ، وَأَقْبَلْ مَعَاذِيرِي ، وَحُطِّ عَنِّي الذَّنْبَ وَالْوِزْرَ ، يَا رَؤُوفًا
بِعِبَادِهِ الصَّالِحِينَ. (١)

روز بیست وهشتم:

Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ وَفِّرْ حَظِّي فِيهِ مِنَ النَّوَافِلِ ، وَأَكْرِمْنِي فِيهِ بِإِحْضَارِ الْمَسَائِلِ ، وَقَرِّبْ فِيهِ وَسِيلَتِي إِلَيْكَ مِنْ بَيْنِ الْوَسَائِلِ ، يَا مَنْ لَا يَشْغَلُهُ إِحْسَاحُ
الْمُلْحِنِينَ. (٢)

روز بیست ونهم:

Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ غَشِّنِي فِيهِ بِالرَّحْمَةِ ، وَارْزُقْنِي فِيهِ التَّوْفِيقَ وَ

ص: ١٨

-
- ۱- خدایا، در این ماه، فضیلت شب قدر را روزی ام ساز و کارهایم را از سختی به آسانی برگردان و پوزش هایم را بپذیر و گناه و بار گران را از گرده ام بریز، ای مهربان به بندگان شایسته.
 - ۲- خدایا، بهره ام را در این ماه از مستحبات فراوان کن و مرا با تحقق درخواست ها اکرام فرما و از میان وسایل، وسیله ام را به سویت نزدیک کن، ای که پافشاری اصرارورزان مشغولش نسازد.

الْعِصْمَةَ ، وَطَهِّرْ قَلْبِي مِنْ غَيَابِ التُّهْمَةِ ، يَا رَحِيمًا بِعِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ. (١)

روز سی ام:

Your browser does not support the audio tag

اللَّهُمَّ اجْعَلْ صِيَامِي فِيهِ بِالشُّكْرِ وَالْقِيُولِ عَلَى مَا تَرْضَاهُ وَيَرْضَاهُ الرَّسُولُ ، مُحْكَمَةً فُرُوعُهُ بِالْأَصُولِ ، بِحَقِّ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. (۲)

ص: ۱۹

- ۱- خدایا، در این ماه با رحمتت فروگیر و توفیق و خود نگهداری نصیبم کن و از تیرگی های تهمت دلم را پاک گردان، ای مهربان به بندگان با ایمان.
- ۲- خدایا، روزه ام را در این ماه، بر پایه آنچه تو و پیامبر آن را می پسندد مورد سپاس و پذیرش قرار ده، درحالی که فروعش بر اصولش استوار باشد، به حق سرورمان محمد و اهل بیت پاکش و سپاس خدای را پروردگار جهانیان.

نمازهای شب های ماه رمضان

اشاره

مرحوم علامه مجلسی در فصل آخر از اعمال ماه مبارک رمضان در کتاب زاد المعاد نماز شب های ماه رمضان را چنین بیان می کند: (و با توجه به این که بهترین اعمال در ماه مبارک نماز و قرآن است و این نمازها در بردارنده بسیاری از سوره های قرآن است هر کس هر چند شب را بخواند غنیمت است).

شب اول:

چهار رکعت، در هر رکعت «حمد» و «پانزده مرتبه» سوره «توحید».

شب دوم:

چهار رکعت، در هر رکعت «حمد» و «بیست مرتبه» سوره «قدر».

شب سوم:

ده رکعت، در هر رکعت «حمد» و «پنجاه مرتبه» سوره «توحید».

شب چهارم:

هشت رکعت، در هر رکعت «حمد» و «بیست مرتبه» سوره «قدر».

ص: ۲۰

شب پنجم:

دو رکعت، در هر رکعت «حمد» و «پنجاه مرتبه» سوره «توحید» و پس از سلام «صدبار» صلوات.

شب ششم:

چهار رکعت، در هر رکعت «حمد» و سوره «تبارک».

شب هفتم:

چهار رکعت، در هر رکعت «حمد» و «سیزده مرتبه» سوره «قدر».

شب هشتم:

دو رکعت، در هر رکعت «حمد» و «ده مرتبه» سوره «توحید» و پس از سلام «هزار مرتبه» «سُبْحَانَ اللَّهِ».

شب نهم:

شش رکعت در فاصله میان نماز شام و هنگام خوابیدن، در هر رکعت «حمد» و «هفت مرتبه» «آیت الکرسی» و پس از پایان نماز «پنجاه بار» صلوات.

شب دهم:

بیست رکعت، در هر رکعت «حمد» و «سی مرتبه» سوره «توحید».

ص: ۲۱

شب یازدهم:

دو رکعت، در هر رکعت «حمد» و «بیست مرتبه» سوره «کوثر».

شب دوازدهم:

هشت رکعت، در هر رکعت «حمد» و «سی مرتبه» سوره «قدر».

شب سیزدهم:

چهار رکعت، در هر رکعت «حمد» و «بیست و پنج مرتبه» سوره «توحید».

شب چهاردهم:

شش رکعت، در هر رکعت «حمد» و «سی مرتبه» سوره «زلزال».

شب پانزدهم:

چهار رکعت، در دو رکعت اول پس از «حمد» «صد مرتبه» سوره «توحید» و در دو رکعت دیگر، بعد از «حمد» «پنجاه مرتبه» سوره «توحید».

شب شانزدهم:

دوازده رکعت، در هر رکعت «حمد» و «دوازده مرتبه» سوره «تکواثر».

شب هفدهم:

دو رکعت، در رکعت اول «حمد» و هر سوره ای بخواهد و در رکعت دوم «حمد» و «صد مرتبه»

سوره «توحید» و پس از سلام «صدبار» «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ».

شب هجدهم:

چهار رکعت، در هر رکعت «حمد» و «بیست و پنج مرتبه» سوره «کوثر».

شب نوزدهم:

پنجاه رکعت، در هر رکعت «حمد» و «یک مرتبه» سوره «زلزال».

شب بیست تا بیست و چهارم:

در هر کدام هشت رکعت با هر سوره ای که میسر شود.

شب بیست و پنجم:

هشت رکعت، در هر رکعت «حمد» و «ده مرتبه» سوره «توحید».

شب بیست و ششم:

هشت رکعت، در هر رکعت «حمد» و «صد مرتبه» سوره «توحید».

ص: ۲۳

شب بیست و هفتم:

چهار رکعت، در هر رکعت «حمد» و سوره «مُلک» و اگر نتوانست، «بیست و پنج مرتبه» سوره «توحید».

شب بیست و هشتم:

شش رکعت، در هر رکعت «حمد» و «صد مرتبه» «آیت الکرسی» و «صد مرتبه» سوره «توحید» و «صد مرتبه» سوره «کوثر» و پس از نماز «صدبار» صلوات.

فقیر گوید: نماز شب بیست و هشتم موافق آنچه من یافتم به این صورت است: شش رکعت، در هر رکعت «حمد» و «ده مرتبه» «آیت الکرسی» و «ده مرتبه» سوره «کوثر» و «ده مرتبه» سوره «توحید» و پس از نماز «صدبار» صلوات.

شب بیست و نهم:

دو رکعت، در هر رکعت «حمد» و «بیست مرتبه» سوره «توحید».

شب سی ام:

دوازده رکعت، در هر رکعت «حمد» و «بیست مرتبه» سوره «توحید» و پس از سلام «صدبار» صلوات.

و این نمازها چنان که بیان شد هر دو رکعت به یک سلام است.

این نمازها هر دو رکعت به یک سلام است. (۲) و همان گونه که گفته شد اگر تمام آنها را نتواند بجا آورد هر مقدار که می تواند بجا آورد خوب است.

ص: ۲۵

Your browser does not support the audio tag

دعای عظیم الشانی است که از حضرت رضا(علیه السلام) روایت شده، آن حضرت فرموده است: این دعا، دعایی است که امام باقر(علیه السلام) در سحرهای ماه رمضان می خواندند:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ بَهَائِكَ بِأَنْبَاهُ وَكُلِّ بَهَائِكَ بِهَيْئِي ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِبَهَائِكَ كُلِّهِ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ جَمَالِكَ بِأَجْمَلِهِ وَكُلِّ جَمَالِكَ جَمِيلٌ ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِجَمَالِكَ كُلِّهِ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ جَلَالِكَ بِأَجَلِّهِ وَكُلِّ جَلَالِكَ جَلِيلٌ ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِجَلَالِكَ كُلِّهِ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ عَظَمَتِكَ بِأَعْظَمِهَا

ص: ۲۶

وَكُلِّ عَظَمَتِكَ عَظِيمَةٌ ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِعَظَمَتِكَ كُلِّهَا. (۱)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ نُورِكَ بِأَنْوَرِهِ وَكُلِّ نُورِكَ نَبِيْرٌ ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِنُورِكَ كُلِّهِ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ رَحْمَتِكَ بِأَوْسَعِهَا وَكُلِّ رَحْمَتِكَ وَاسِعَةٌ ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ كُلِّهَا. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ كَلِمَاتِكَ بِأَتْمَمِّهَا وَكُلِّ كَلِمَاتِكَ تَامَّةٌ ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِكَلِمَاتِكَ كُلِّهَا؛ (۲)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ كَمَالِكَ بِأَكْمَلِهِ وَكُلِّ كَمَالِكَ كَامِلٌ ، اللَّهُمَّ

ص: ۲۷

۱- خدایا، از تو درخواست می کنم به حق زیباترین مرتبه از زیبایی ات و همه مراتب زیبایی ات زیباست، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب زیبایی ات. خدایا از تو درخواست می کنم به حق نیکوترین مرتبه از جمالت و همه مراتب جمال تو نیکوست، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب جمالت. خدایا از تو درخواست می کنم به حق برجسته ترین مرتبه از جلالت و همه مراتب جلال تو برجسته است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب جلالت. خدایا از تو درخواست می کنم به حق بالاترین مرتبه از عظمت و همه مراتب عظمت عظیم است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب عظمت.

۲- خدایا از تو درخواست می کنم به حق نورانی ترین مرتبه از نورت و همه مراتب نور تو نورانی است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب نورت. خدایا از تو درخواست می کنم به حق گسترده ترین مرتبه از رحمت و همه مراتب رحمت گسترده است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب رحمت. خدایا از تو درخواست می کنم به حق کامل ترین مرتبه از مراتب کلمات و همه مراتب کلمات کامل است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب

إِنِّي أَسْأَلُكَ بِكَمَالِكَ كُلِّهِ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ أَسْمَائِكَ بِأَكْبَرِهَا وَكُلِّ أَسْمَائِكَ كَبِيرَةٍ ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَسْمَائِكَ كُلِّهَا .
اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ عَزَّتِكَ بِأَعَزِّهَا وَكُلِّ عَزَّتِكَ عَزِيزَةٍ ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِعِزَّتِكَ كُلِّهَا . اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ مَشِيئَتِكَ
بِأَمْضَاهَا وَكُلِّ مَشِيئَتِكَ مَاضِيَةٍ ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَشِيئَتِكَ كُلِّهَا . (۱)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ قُدْرَتِكَ بِالْقُدْرَةِ الَّتِي اسْتَطَلَّتْ بِهَا عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكُلِّ قُدْرَتِكَ

ص: ۲۸

۱- خدایا، از تو درخواست می‌کنم به حق کامل ترین مرتبه از کمالت و همه مراتب کمالت کامل است، خدایا از تو درخواست می‌کنم به حق همه مراتب کمالت. خدایا از تو درخواست می‌کنم به حق بزرگ ترین مرتبه از نام هایت و همه مراتب نام هایت بزرگ است، خدایا از تو درخواست می‌کنم به حق همه مراتب نام هایت. خدایا از تو درخواست می‌کنم به حق عزیزترین مرتبه از عزت و همه مراتب عزت عزیز است، خدایا از تو درخواست می‌کنم به حق همه مراتب عزت. خدایا از تو درخواست می‌کنم به حق نافذترین مرتبه اراده ات و همه مراتب اراده ات نافذ است، خدایا از تو درخواست می‌کنم به حق همه مراتب اراده ات.

مُسْتَطِيلَهُ ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِقُدْرَتِكَ كُلِّهَا . اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ عِلْمِكَ بِأَنْفَعِهِ وَكُلِّ عِلْمِكَ نَافِعًا ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِعِلْمِكَ كُلِّهِ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ قَوْلِكَ بِأَرْضَاهُ وَكُلِّ قَوْلِكَ رَضِيًّا ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِقَوْلِكَ كُلِّهِ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ مَسَائِلِكَ بِأَحَبِّهَا إِلَيْكَ وَكُلِّهَا إِلَيْكَ حَبِيْبُهُ ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَسَائِلِكَ كُلِّهَا؛ (۱)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ شَرَفِكَ بِأَشْرَفِهِ وَكُلِّ شَرَفِكَ شَرِيفًا ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ

ص: ۲۹

۱- خدایا از تو درخواست می کنم به حق قدرتت که بر همه موجودات احاطه دارد و همه قدرتت بر تمام موجودات احاطه دارد، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب قدرتت. خدایا از تو درخواست می کنم به حق نافذترین مرتبه از مراتب علمت و همه مراتب علمت نافذ است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب علمت. خدایا از تو درخواست می کنم به حق پسندیده ترین مرتبه از گفتارت و همه مراتب گفتارت تو پسندیده است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب گفتارت. خدایا از تو درخواست می کنم به حق محبوب ترین مرتبه از خواسته هایت نزد تو و همه مراتب خواسته هایت محبوب است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب خواسته هایت؛

بِشَرَفِكَ كَلِّهِ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ سُلْطَانِكَ بِأَدْوَمِهِ وَكُلِّ سُلْطَانِكَ دَائِمًا ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِسُلْطَانِكَ كَلِّهِ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ مُلْكِكَ بِأَفْخَرِهِ وَكُلِّ مُلْكِكَ فَاحِزًّا ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمُلْكِكَ كَلِّهِ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ عُلُوِّكَ بِأَعْلَاهُ وَكُلِّ عُلُوِّكَ عَالٍ ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِعُلُوِّكَ كَلِّهِ . (۱)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ مَنِّكَ بِأَقْدَمِهِ وَكُلِّ مَنِّكَ قَدِيمًا ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَنِّكَ كَلِّهِ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ آيَاتِكَ بِأَكْرَمِهَا وَكُلِّ

ص: ۳۰

۱- خدایا، از تو درخواست می‌کنم به حق شریف ترین مرتبه از شرف و همه مراتب شرف تو شریف است، خدایا از تو درخواست می‌کنم به حق همه مراتب شرف. خدایا از تو درخواست می‌کنم به حق پایدارترین مرتبه از سلطنت و همه مراتب سلطنت تو پایدار است، خدایا از تو درخواست می‌کنم به حق همه مراتب سلطنت. خدایا از تو درخواست می‌کنم به حق باافتخارترین مرتبه از فرمانروایی ات و همه مراتب فرمانروایی ات با افتخار است، خدایا از تو درخواست می‌کنم به حق همه مراتب فرمانروایی ات. خدایا از تو درخواست می‌کنم به حق برترین مرتبه از برتری ات و همه مراتب برتری ات برتر است، خدایا از تو درخواست می‌کنم به حق همه مراتب برتری ات.

آيَاتِكَ كَرِيمَهُ ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِآيَاتِكَ كُلِّهَا . اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَا أَنْتَ فِيهِ مِنَ الشَّانِ وَالْجَبْرُوتِ وَأَسْأَلُكَ بِكُلِّ شَأْنٍ وَخِيَدَةٍ
وَجَبْرُوتٍ وَخِدَاهَا ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَا تُجِيبُنِي بِهِ حِينَ أَسْأَلُكَ فَأَجِبْنِي يَا اللَّهُ. (۱)

آنگاه هر حاجت که داری از خدا بخواه که به یقین برآورده خواهد شد.

ص: ۳۱

۱- خدایا از تو درخواست می کنم به حق دیرینه ترین مرتبه از کرمت و همه مراتب کرمت دیرینه است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب کرمت. خدایا از تو درخواست می کنم به حق گرامی ترین مرتبه از نشانه هایت و همه مراتب نشانه هایت گرامی است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب نشانه هایت. خدایا از تو درخواست می کنم به حق آنچه از جاه و جبروت که در آنی و از تو می خواهم به حق هر جاه به تنهایی و به حق هر جبروت به تنهایی، خدایا از تو درخواست می کنم به حق آنچه اجابت می کنی مرا به آن هنگامی که از تو درخواست می کنم پس مرا اجابت کن ای خدا.

در کتاب «مصباح» شیخ طوسی به نقل از ابو حمزه ثمالی آمده است که حضرت امام زین العابدین علیه السلام در ماه رمضان بیشتر شب را به نماز می ایستاد و چون سحر می رسید این دعا را میخواند:

Your browser does not support the audio tag

با صدای مهدی سماواتی

إِلَهِي لَا تُؤَدِّبْنِي بِعُقُوبَتِكَ وَلَا تَمَكِّرْ بِي فِي حِيلَتِكَ مِنْ أَيْنَ لِي الْخَيْرُ يَا رَبِّ وَلَا يُوحِدُ إِلَّا مِنْ عِنْدِكَ وَمِنْ أَيْنَ لِي النَّجَاءُ وَلَا تُشِيطَاعُ إِلَّا بِكَ لَا الَّذِي أَحْسَنَ اسْتَعْنَى عَنْ عَوْنِكَ وَرَحْمَتِكَ وَلَا الَّذِي أَسَاءَ وَاجْتَرَأَ عَلَيْكَ وَلَمْ يُرْضِكَ خَرَجَ عَنْ قُدْرَتِكَ يَا رَبِّ يَا رَبِّ يَا رَبِّ (۱)

آنقدر بگوید تا نفس قطع گردد.

ص: ۳۲

۱- خدایا مرا به کیفیت ادب منما، و با نقشه ات با من نیرنگ مکن، پروردگارا از کجا برایم خیری هست، درحالی که جز نزد تو یافت نمی شود، و از کجا برایم نجاتی است، درحالیکه جز به تو فراهم نمیگردد، نه آن که نیکی کرد از کمک و رحمت بی نیاز شد، و نه آن که بدی کرد و بر تو گستاخی روا داشت، و تو را خشنود نساخت از عرصه قدرتت بیرون رفت. پروردگارا، پروردگارا، پروردگارا.

بِسْمِكَ عَرَفْتُكَ وَأَنْتَ دَلَلْتَنِي عَلَيْكَ وَدَعَوْتَنِي إِلَيْكَ وَلَوْ لَا أَنْتَ لَمْ أَدْرِ مَا أَنْتَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَدْعُوهُ فَيَجِيبُنِي وَإِنْ كُنْتُ بَطِيئًا حِينَ يَدْعُونِي وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَسْأَلُهُ فَيُعْطِينِي وَإِنْ كُنْتُ بَخِيلًا حِينَ يَسْتَقْرِضُنِي وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أُنَادِيهِ كُلَّمَا شِئْتُ لِحَاجَتِي وَأَخْلُو بِهِ حَيْثُ شِئْتُ لِسِرِّي بَغَيْرِ شَفِيعٍ فَيَقْضِي لِي حَاجَتِي وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَا أَدْعُو غَيْرَهُ وَ لَوْ دَعَوْتُ غَيْرَهُ لَمْ يَسْتَجِبْ لِي دُعَائِي ، (۱) وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَا أَرْجُو غَيْرَهُ وَ لَوْ رَجَوْتُ غَيْرَهُ لَأَخْلَفَ

ص: ۳۳

۱- تو را به تو شناختم، و تو مرا بر هستی خود راهنمایی فرمودی، و به سوی خود خواندی، و اگر راهنمایی تو نبود، من نمیدانستم تو که هستی؟، سپاس خدای را که می خوانمش و او جوابم را می دهد، گرچه سستی می کنم گاهی که او مرا می خواند، و سپاس خدای را که از او درخواست می کنم و او به من عطا می نماید، گرچه بخل می ورزم هنگامی که از من قرض بخواهد، و سپاس خدای را که هرگاه خواهم برای رفع حاجتم صدایش کنم، و هرجا که خواهم برای رازونیا با او بی پرده خلوت کنم و او حاجتم را برآورد، سپاس خدای را که غیر او را نمی خوانم، که اگر غیر او را می خواندم دعایم را مستجاب نمی کرد،

رَحَائِي وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَكَلَنِي إِلَيْهِ فَأَكْرَمَنِي وَ لَمْ يَكِلْنِي إِلَى النَّاسِ فَيُهَيِّنُونِي وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي تَحَبَّبَ إِلَيَّ وَ هُوَ غَنَّى عَنِّي وَ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي يَحْلُمُ عَنِّي حَتَّى كَأَنِّي لَا ذَنْبَ لِي فَرَبِّي أَحْمَدُ شَيْءٍ عِنْدِي وَ أَحَقُّ بِحَمْدِي. (۱) اللَّهُمَّ إِنِّي أَجِدُ سُبُلَ الْمَطَالِبِ
إِلَيْكَ مُشْرَعَةً وَ مَنَاهِلَ الرَّجَاءِ إِلَيْكَ [لَمَدَيْكَ] مُتْرَعَةً وَ الْأَسْبَاطَ بِنُفُوسِكَ لِمَنْ أَمْلَكَ مُبَاحَةً وَ أَبْوَابَ الدُّعَاءِ إِلَيْكَ لِلصَّارِحِينَ
مَفْتُوحَةً وَ أَعْلَمُ أَنَّكَ لِلرَّاجِي [لِلرَّاجِينَ] بِمَوْضِعِ إِجَابَةٍ وَ لِلْمَلْهُوفِينَ [لِلْمَلْهُوفِ]]

ص: ۳۴

۱- و سپاس خدای را که به غیر او امید نیندم، که اگر جز به او امید می بستم ناامیدم می نمود، و سپاس خدای را که مرا بخویش و گذاشت، از این رو اکرامم نمود، و به مردم و نگذاشت تا مرا خوار کنند، و سپاس خدای را که با من دوستی ورزید، درحالی که از من بی نیاز است، و سپاس خدای را که بر من بردباری می کند تا آنجا که گویی مرا گناهی نیست! پروردگرم ستوده ترین موجود نزد من بوده و به ستایش من سزاوارتر است.

بِمَرْصِدِ إِغَاثِهِ وَ أَنْ فِي اللَّهْفِ إِلَى جُودِكَ وَ الرِّضَا بِقَضَائِكَ عَوْضاً مِنْ مَنَعِ الْبَاخِلِينَ وَ مَنُودِ وَحَهُ عَمَّا فِي أَيْدِي الْمُسْتَأْثَرِينَ وَ أَنْ
الرَّاحِلَ إِلَيْكَ قَرِيبُ الْمَسَافَةِ وَ أَنَّكَ لَا تَحْتَجِبُ عَنْ خَلْقِكَ إِلَّا أَنْ تَحُجِّبَهُمُ الْأَعْمَالَ [الْأَمَالَ] دُونَكَ وَ قَدْ قَصَدْتُ إِلَيْكَ بِطَلْبَتِي،
(۱) وَ تَوَجَّهْتُ إِلَيْكَ بِحَاجَتِي وَ جَعَلْتُ بِعَيْكَ اسْتِغَاثَتِي وَ بَعْدَعَائِكَ تَوَسُّلِي مِنْ غَيْرِ اسْتِحْقَاقٍ لِاسْتِمَاعِكَ مِنِّي وَ لَا اسْتِحْجَابٍ
لِعَفْوِكَ عَنِّي بَلْ لِيُثَقِّتِي بِكَرَمِكَ وَ سُكُونِي إِلَى صِدْقِ وَعْدِكَ وَ لَجُئِي إِلَى الْإِيمَانِ

ص: ۳۵

۱- خدایا راه های درخواست حاجت هایم را به جانب تو باز می یابم، و آبشخورهای امید را نزد تو پر می بینم، و یاری
خواستن از فضل برای آن که تو را آرزو کرد بی مانع می بینم، و درهای دعا را برای فریاد کنندگان گشوده می نگرم، و می
دانم که تو برای امیدواران در جایگاه اجابتی، و برای دل سوختگان در کمین گاه فریادرسی، و به یقین در اشتیاق به جودت، و
خشنودی به قضایت جایگزینی از منع بخیلان است، و گشایشی از آنچه در دست ثروت اندوزان، و همانا مسافر به سوی تو
مسافتش نزدیک است، و تو از آفریدگانت هرگز در پرده نیستی، جز اینکه کردارشان آنان را از تو محجوب نماید، من با
درخواستم آهنگ تو کردم

بِتَوْحِيدِكَ وَ يَقِينِي [وَ ثِقْتِي] بِمَعْرِفَتِكَ مَنِّي أَنْ لَا- رَبِّ لِي غَيْرُكَ وَلَا- إِلَهَ [إِلِي] إِلَّا أَنْتَ وَ حَيْدَكَ لَا- شَرِيكَ لَكَ اللَّهُمَّ أَنْتَ الْقَائِلُ وَ قَوْلُكَ حَقٌّ وَ وَعْدُكَ صِدْقٌ [الصَّدْقُ] وَ اسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا وَ لَيْسَ مِنْ صِفَاتِكَ يَا سَيِّدِي أَنْ تَأْمُرَ بِالسُّؤَالِ وَ تَمْنَعَ الْعَطِيَّةَ وَ أَنْتَ الْمَنَّانُ بِالْعَطِيَّاتِ عَلَى أَهْلِ مَمْلَكَتِكَ (۱) وَ الْعَائِدُ عَلَيْهِمْ بِتَحْنُنٍ رَأْفَتِكَ [بِحُسْنِ نِعْمَتِكَ] إِلَهِي رَبِّيَنِي فِي نِعْمِكَ وَ إِحْسَانِكَ صَغِيرًا وَ نَوَّهْتَ بِاسْمِي كَبِيرًا فَيَا مَنْ رَبَّنِي فِي الدُّنْيَا بِإِحْسَانِهِ

ص: ۳۶

۱- و با حاجتم روی به تو آوردم، نیاز خواهیام را به پیشگاه تو قرار دادم، و خواندت را دست آویز خویش نمودم بیآنکه مستحق شنیدن خواهشم، و شایسته گذشت از من باشی، بلکه برای اطمینان به کرمتم، و آرامش به درستی وعده ات، و پناه جستن به ایمان به یگانگیات و یقین به معرفت که مرا پروردگاری جز تو نیست، و معبودی جز تو نیست، یگانه و بیشریکی. خدایا تو گفתי و گفتارت بر حق، و وعده ات درست است [فرمودی:] از فضل خدا بخواهید که خدا به شما مهربان است، ای آقای من در شأن تو این نیست که دستور به درخواست دهی و از بخشش خودداری کنی، تو با عطاهایت بر اهل مملکت بسیار کریمی،

و تَفْضَلِهِ [بِفَضْلِهِ] وَ نِعْمِهِ وَ أَشَارَ لِي فِي الْمَآخِرَةِ إِلَى عَفْوِهِ وَ كَرَمِهِ مَعْرِفَتِي يَا مَوْلَايَ دَلِيلِي [دَلَّتْنِي] عَلَيْنِكَ وَ حُبِّي لَكَ شَفِيعِي
إِلَيْكَ وَ أَنَا وَاثِقٌ مِنْ دَلِيلِي بِدَلَالَتِكَ وَ سَاكِنٌ مِنْ شَفِيعِي إِلَى شَفَاعَتِكَ أَدْعُوكَ يَا سَيِّدِي بِلِسَانٍ قَدْ أَخْرَسَهُ ذَنْبُهُ رَبِّ أَنْاجِيكَ
بِقَلْبٍ قَدْ أَوْبَقَهُ جُرْمُهُ أَدْعُوكَ يَا رَبِّ رَاهِبًا رَاغِبًا رَاجِيًا خَائِفًا إِذَا رَأَيْتَ مَوْلَايَ ذُنُوبِي فَرِعْتُ وَ إِذَا رَأَيْتَ كَرَمَكَ طَمِعْتُ (۱) فَإِنْ
عَفَوْتَ [عَفَرْتَ] فَخَيْرٌ رَاحِمٍ وَ إِنْ عَذَّبْتَ فَغَيْرُ ظَالِمٍ حُجَّتِي يَا اللَّهُ فِي جُرْأَتِي عَلَى مَسْأَلَتِكَ

ص: ۳۷

۱- و بر آنان با محبت و رأفت بسیار احسان کننده ای. خدایا مرا در کودکی در میان نعمت ها و احسانت پروریدی، و در بزرگسالی نامم را بلند آوازه ساختی، ای آن که مرا در دنیا به احسان و فضل نعمت هایش پرورید و برایم در آخرت به گذشت و کرمش اشاره نمود، ای مولای من معرفتم را هنمایم به سوی تو، و عشقم به تو واسطه ام به پیشگاه توست، من از دلیل به دلالت تو مطمئن، و از واسطه ام به شفاعت تو در آرامشم، ای آقایم تو را به زبانی می خوانم که گناهش او را ناگویا نموده، و با دلی با تو مناجات می کنم که جرمش او را هلاک ساخته، تو را می خوانم ای پروردگرم در حال هراس و اشتیاق و امید و بیم، مولای من هرگاه گناهانم را می بینم بی تاب می گردم، و هرگاه کرمت را مشاهده می کنم، به طمع می افتم،

مَعَ إِيْتَانِي مَا تَكَرَّرَهُ جُودُكَ وَ كَرَمُكَ وَ عُدَّتِي فِي شِدَّتِي مَعَ قَلْبِي حَيَائِي رَأْفَتُكَ وَ رَحْمَتُكَ وَ قَدْ رَجَوْتُ أَنْ لَا تَخِيبَ بَيْنَ ذَيْنِ وَ
ذَيْنِ مُنْتِي فَحَقَّقْ رَجَائِي وَ اسْمِعْ دُعَائِي يَا خَيْرَ مَنْ دَعَاهُ دَاعٍ وَ أَفْضَلَ مَنْ رَجَاهُ رَاجٍ عَظَمَ يَا سَيِّدِي أَمَلِي وَ سَاءَ عَمَلِي فَأَعْطِنِي مِنْ
عَفْوِكَ بِمَقْدَارِ أَمَلِي وَ لَا تُوَاخِذْنِي بِأَسْوَأِ عَمَلِي فَإِنَّ كَرَمَكَ يَجِلُّ عَنْ مُجَازَاهِ الْمُنْذِنِينَ وَ حِلْمَكَ يَكْبُرُ عَنْ مُكَافَاهِ الْمُقْصِرِينَ ،
(۱) وَ أَنَا يَا سَيِّدِي عَائِدٌ بِفَضْلِكَ هَارِبٌ مِنْكَ إِلَيْكَ مُنْتَجِزٌ مَا وَعَدْتَ مِنَ الصَّفْحِ عَمَّنْ

ص: ۳۸

۱- پس اگر از من درگذری بهترین رحم کننده ای، و اگر عذاب کنی ستم نکرده ای، خدایا حجت من در گستاخی بر
درخواست از تو، با ارتکاب آنچه از آن کراهت داری جود و کرم توست، و ذخیره ام در سختی ها با کمی حیا همانا رأفت و
رحمت توست، و امیدم بر آن است که بین حجت و ذخیره ام آرزویم را نومید نکنی، پس امیدم را تحقق بخش، و دعایم را
بشنو، ای بهترین کسی که خواننده ای او را خوانده، و برترین کسی که امیدواری به او امید بسته، ای آقای من آرزویم بزرگ
شده، و کردارم زشت گشته، پس به اندازه آرزیم از عفو تو به من ببخش، و به زشت ترین کردارم مرا سرزنش مکن، زیرا
کرمت برتر از کیفر گنهکاران و بردباریت بزرگتر از مکافات تبهکاران است،

أَحْسَنَ بِكَ ظَنًّا وَمَا أَنَا يَا رَبِّ وَمَا خَطِرِي هَبْنِي بِفَضْلِكَ وَتَصَدَّقْ عَلَيَّ بِعَفْوِكَ أَيُّ رَبِّ جَلَلْنِي بِسِتْرِكَ وَاعْفُ عَن تَوْبِيخِي
بِكْرَمِ وَجْهِكَ فَلَوْ اطَّلَعَ الْيَوْمَ عَلَيَّ ذَنْبِي غَيْرُكَ مَا فَعَلْتَهُ وَلَوْ خِفْتُ تَعْجِيلَ الْعُقُوبَةِ لَأَجْتَنَبْتُهُ لَا لِأَنَّكَ أَهْوَنُ النَّاطِرِينَ [إِلَى] وَ أَخْفُ
الْمُطَّلَعِينَ [عَلَى] [يَلِ] إِنَّكَ يَا رَبِّ خَيْرُ السَّاتِرِينَ وَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ وَ أَكْرَمُ الْأَكْرَمِينَ ، (١) سَيَّئَرُ الْعُيُوبِ غَفَّارُ الذُّنُوبِ عَلَامُ
الْعُيُوبِ تَسْتُرُ الذَّنْبَ بِكْرَمِكَ وَ تُؤَخِّرُ الْعُقُوبَةَ بِحِلْمِكَ فَلَاكَ الْحَمْدُ عَلَيَّ حِلْمِكَ بَعْدَ

ص: ٣٩

١- و من ای آقايم پناهنده به فضل توام، گريزان از تو به سوی توام، خواستار تحقق چیزی هستم که وعده کردی، و آن گذشت تو از کسی که گمانش را به تو نیکو کرده، چه هستم من ای پروردگارم، و اهمیت من چیست؟ به فضلت مرا ببخش، و به گذشتت بر من صدقه ببخش، پروردگارا مرا به پرده پوشی ات ببوشان، و از توبیخم به کرم ذاتت درگذر، اگر امروز جز تو بر گناهم آگاه می شد، آن را انجام نمی دادم، و اگر از زود رسیدن عقوبت می ترسیدم، از آن دوری می کردم، گناهم نه به این خاطر بود که تو سبک ترین بینندگان و بی مقدارترین آگاهان، بلکه پروردگارا از این جهت بود که تو بهترین پرده پوشی، و حاکم ترین حاکمان، و کریم ترین کریمانی،

عَلِمَكَ وَ عَلَى عَفْوِكَ بَعِيدَ قُدْرَتِكَ وَ يَحْمِلُنِي وَ يُجَرِّئُنِي عَلَى مَعْصِيَتِكَ حِلْمِكَ عَنِّي وَ يَدْعُونِي إِلَى قَلْبِ الْحَيَاءِ سَتْرِكَ عَلَيَّ وَ
يُسِيرَعْنِي إِلَى التَّوْبِ عَلَى مَحَارِمِكَ مَعْرِفَتِي بِسَعَةِ رَحْمَتِكَ وَ عَظِيمِ عَفْوِكَ يَا حَلِيمٌ يَا كَرِيمٌ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمٌ يَا غَافِرَ الذَّنْبِ يَا قَابِلَ
التَّوْبِ، (۱) يَا عَظِيمَ الْمَنِّ يَا قَدِيمَ الْإِحْسَانِ أَيَّنَ سَتْرِكَ

الْجَمِيلُ أَيَّنَ عَفْوِكَ الْجَلِيلُ أَيَّنَ فَوْجِكَ الْقَرِيبُ أَيَّنَ غِيَاثِكَ السَّرِيعُ أَيَّنَ رَحْمَتِكَ الْوَاسِعَةُ أَيَّنَ عَطَايَاكَ الْفَاضِلَةُ أَيَّنَ مَوَاهِبِكَ
الْهَنِيئَةُ أَيَّنَ صَنَائِعِكَ السَّيِّئَةُ

ص: ۴۰

۱- پوشنده عیب ها، آمرزنده گناهان، دانای نهان ها، گناه را با کرمت می پوشانی، و کیفر با بردباری ات به تاخیر می افکنی،
سپاس تو را سزاست بر بردباری ات پس از آنکه دانستی، و بر گذشتت پس از آنکه توانستی، بردباری ات مرا به جانب گناه
می کشد و بر نافرمانی ات جرأت می دهد، پرده پوشی ات بر من مرا به کم حیایی می خواند، و شناختم از رحمت گسترده و
بزرگی عفو، به من در تاختن بر محرمات سرعت می دهد! ای شکیب، ای گرامی، ای زنده، ای ای به خود پاینده، ای
آمرزگار، ای توبه پذیر

أَيُّنَ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ أَيُّنَ مِنْكَ الْجَسِيمِ أَيُّنَ إِحْسَانِكَ الْقَدِيمِ أَيُّنَ كَرَمِكَ يَا كَرِيمَ بِهِ [وَبِمُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ] فَاسْتَنْقِذْنِي وَ
بِرَحْمَتِكَ فَخَلِّصْنِي يَا مُحْسِنُ يَا مُجْمِلُ، (۱)

يَا مُنْعِمُ يَا مُفْضِلُ لَسْتُ أَتَّكِلُ فِي النَّجَاةِ مِنْ عِقَابِكَ عَلَى أَعْمَالِنَا يَلُ بِفَضْلِكَ عَلَيْنَا لِأَنَّكَ أَهْلُ التَّقْوَى وَ أَهْلُ الْمَغْفِرَةِ تُبْدِي
بِالْإِحْسَانِ نِعْمًا وَ تَغْفُو عَنِ الذَّنْبِ كَرَمًا فَمَا نَدْرِي مَا نَشْكُرُ أَمْ جَمِيلٌ مَا تَنْشُرُ أَمْ قَبِيحٌ مَا تَسْتُرُ أَمْ عَظِيمٌ مَا أُبْلِيَتْ وَ أَوْلَيْتَ أَمْ كَثِيرٌ مَا
مِنْهُ نَجَّيْتَ وَ عَافَيْتَ يَا حَبِيبُ مَنْ تَحَبَّبَ إِلَيْكَ وَ يَا قُرَّةَ

ص: ۴۱

۱- ای بزرگ نعمت، ای دیرینه احسان، پرده پوشی زیبایی کجاست، گذشت بزرگت کجاست، گشایش نزدیکت کجاست،
فریادرسی زودت کجاست، رحمت گسترده ات کجاست، عطاهای برترت کجاست، موهبت های گواریت کجاست، جایزه
های شایانت کجاست، فضل بزرگت کجاست، عطای عظیمت کجاست، احسان دیرینه ات کجاست، کرمت کجاست، ای
کریم، به حق کرمت و «به محمد و خاندان محمد» مرا رهایی بخش، و به رحمت مرا خلاص کن، ای نیکوکار، ای زیباکار،

عَيْنٍ مَنْ لاذَ بِكَ وَ انْقَطَعَ إِلَيْكَ أَنْتَ الْمُحْسِنُ، (۱)

وَ نَحْنُ الْمُسِيئُونَ فَتَجَاوَزْ يَا رَبِّ عَنْ قَبِيحٍ مَا عِنْدَنَا بِجَمِيلٍ مَا عِنْدَكَ وَ أَيْ جَهْلٍ يَا رَبِّ لَا يَسِدُّهُ جُودُكَ أَوْ أَيْ زَمَانٍ أَطُولُ مِنْ
أَنَاتِكَ وَ مَا قَدَّرُ أَعْمَالِنَا فِي جَنبِ نِعْمِكَ وَ كَيْفَ نَسَبْتِكُمْ أَعْمَالًا تُقَابِلُ بِهَا كَرَمَكَ [كَرَامَتِكَ] بَلْ كَيْفَ يَضِيقُ عَلَى الْمُذْنِبِينَ مَا
وَسِعَهُمْ مِنْ رَحْمَتِكَ يَا وَاسِعَ الْمَغْفِرَةِ يَا بَاسِطَ الْيَدَيْنِ بِالرَّحْمَةِ فَوَ عِزَّتِكَ يَا سَيِّدِي لَوْ نَهَرْتَنِي [أَنْتَهَرْتَنِي] مَا بَرِحْتُ مِنْ بَابِكَ وَ لَا
كَفَفْتُ عَنْ تَمَلُّقِكَ لِمَا أَنْتَهَى إِلَيَّ مِنْ

ص: ۴۲

۱- ای نعمت ده، ای فزونی بخش، من آن نیستم که در رهایی از کیفیت بر اعمالمان تکیه کنم، بلکه به احسانت بر ما اعتماد دارم، چرا که تو اهل تقوا و مغفرتی، از باب نعمت دهی ابتدای به احسان می کنی، و از جهت کرم از گناه در می گذری، پس نمی دانم از چه سپاس گویم، از زیبایی که می گسترانی، یا کار زشتی که می پوشانی، یا بزرگ آزمونی که آزمودی و شایسته نیکی نمودی، یا آن همه مشکلی که مرا از آن رهایی، و سلامت کامل بخشیدی؟! ای محبوب آن که به تو دوستی ورزید، ای نور چشم کسی که به تو پناه آورد و برای رسیدن به تو از دیگران گسست، تو نیکوکاری

الْمَعْرِفَةِ بِجُودِكَ وَكَرَمِكَ وَ أَنْتَ الْفَاعِلُ لِمَا تَشَاءُ تُعَذِّبُ مَنْ تَشَاءُ بِمَا تَشَاءُ كَيْفَ تَشَاءُ وَ تَرْحِمُ مَنْ تَشَاءُ بِمَا تَشَاءُ كَيْفَ تَشَاءُ لَا تُسْأَلُ عَنْ فِعْلِكَ وَلَا تُنَازَعُ فِي مُلْكِكَ وَلَا تُشَارَكُ فِي أَمْرِكَ، (۱) وَلَا تُضَادُّ فِي حُكْمِكَ وَلَا يَعْتَرِضُ عَلَيْكَ أَحَدٌ فِي تَدْبِيرِكَ لَكَ الْخَلْقُ وَ الْأُمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ يَا رَبِّ هَذَا مَقَامٌ مِنْ لَدُنْكَ وَ اسْتَجَارَ بِكَرَمِكَ وَ أَلْفَ إِحْسَانِكَ وَ نِعْمَكَ وَ أَنْتَ الْجَوَادُ الَّذِي لَا يَضِيقُ عَفْوُكَ وَ لَا يَنْقُصُ فَضْلُكَ وَ لَا تَقِلُّ رَحْمَتُكَ وَ قَدْ تَوَقَّعْنَا مِنْكَ بِالصَّفْحِ

ص: ۴۳

۱- و ما بدکارانیم، به زیبایی آنچه نزد توست، از زشتی آنچه پیش ماست در گذر، پروردگارا کدام جهلی است که جود تو گنجایش آن را نداشته باشد، و کدام زمان طولانی تر از مهلت دادن توست، در کنار نعمت هایت ارزش اعمال ما چیست، چگونه اعمال خود را بسیار انگاریم، تا با آنها با کرمت برابری کنیم، بلکه چگونه بر گنهگاران تنگ شود آنچه از رحمت شاملشان شده؟، ای گسترده آمرزش، ای گشاده دست به رحمت، ای آقای من به عزت سوگند، اگر مرا برانی از درگاهت دور نخواهم شد، و از چاپلوسی و تملق نسبت به تو دست نخواهم کشید، به خاطر شناختی که به جود و کرمت پیدا کرده ام، تو انجام دهی آنچه را که خواهی، هر که را بخواهی عذاب می کنی به هر چه که بخواهی و به هر صورتی که بخواهی، و رحم می کنی هر که را بخواهی، به هر چه که بخواهی و به هر کیفیت که بخواهی، از آنچه کنی بازخواست نشوی، و در فرمانروایی ات نزاع در نگیرد، و کسی در کارت شریکت نگردد،

الْقَدِيمِ وَالْفَضْلِ الْعَظِيمِ، (۱) وَالرَّحْمَةِ الْوَاسِعَةِ أَفْتَرَاكَ [تُرَاكَ] يَا رَبِّ تُخَلِّفُ ظُنُونَنَا أَوْ تُخَيِّبُ آمَالَنا كَلَّا يَا كَرِيمَ فَلَيْسَ هَذَا ظَنُّنَا بِكَ وَلَا هَذَا فِيكَ طَمَعُنَا يَا رَبِّ إِنَّ لَنَا فِيكَ أَمَلًا طَوِيلًا كَثِيرًا إِنَّ لَنَا فِيكَ رَجَاءً عَظِيمًا عَصَيْتُنَاكَ وَ نَحْنُ نَرْجُو أَنْ تَسْتُرَ عَلَيْنَا وَ دَعْوَانَاكَ وَ نَحْنُ نَرْجُو أَنْ تَسْتَجِيبَ لَنَا فَحَقِّقْ رَجَاءَنَا مَوْلَانَا فَقَدْ عَلِمْنَا مَا نَسْتَوْجِبُ بِأَعْمَالِنَا وَ لَكِنْ عَلِمْنَا فِيْنَا وَ عَلِمْنَا بِأَنَّكَ لَا تَصْرِفُنَا عَنْكَ وَ إِنَّ كُنَّا غَيْرَ مُسْتَوْجِبِينَ لِرَحْمَتِكَ فَأَنْتَ أَهْلٌ أَنْ تَجُودَ عَلَيْنَا وَ

ص: ۴۴

۱- و در داوری ات با تو هم‌اورد نشود، و در تدبیرت احدی بر تو اعتراض نکنند، آفرینش و فرمان تو راست، منزه است خدا پروردگار جهانیان، پروردگارا این است جایگاه کسی که به پناهت آمد، و به کرمت پناهنده گشت، و به احسان و نعمت هایت الفت جست، تویی آن سخاوتمندی که گذشتت به تنگی نمی رسد، و احسانت کاهش نمی پذیرد، و رحمتت کم نمی شود، و به یقین از چشم پوشی دیرینت، و فضل بزرگت،

عَلَى الْمُدْنِيِّينَ بِفَضْلِ سِعْتِكَ ، (۱) فَامُنُّنُ عَلَيْنَا بِمَا أَنْتَ أَهْلُهُ وَجِدْ عَلَيْنَا فَإِنَّا مُحْتَاجُونَ إِلَيْكَ يَا عَفَّارُ بُنُورِكَ اهْتَدَيْنَا وَ
بِفَضْلِكَ اسْتِغْنَيْنَا وَبِنِعْمَتِكَ [فِي نِعْمِكَ] أَصْبَحْنَا وَأَمْسَيْنَا ذُنُوبَنَا بَيْنَ يَدَيْكَ نَسْتَغْفِرُكَ اللَّهُمَّ مِنْهَا وَنَتُوبُ إِلَيْكَ تَتَحَبَّبُ إِلَيْنَا
بِالنَّعْمِ وَنُعَارِضُكَ بِالذُّنُوبِ خَيْرُكَ إِلَيْنَا نَازِلٌ وَشَرُّنَا إِلَيْكَ صَاعِدٌ وَ لَمْ يَزَلْ وَلَا يَزَالُ مَلَكٌ كَرِيمٌ يَا تُيُوكَ [عَنَّا] بِعَمَلٍ قَبِيحٍ فَلَا
يَمْنَعُكَ ذَلِكَ مِنْ أَنْ تَحُوطَنَا بِنِعْمِكَ وَتَتَفَضَّلَ عَلَيْنَا بِالْأَيْدِيكَ فَسُبْحَانَكَ مَا أَحْلَمَكَ وَأَعْظَمَكَ

ص: ۴۵

۱- و رحمت گسترده ات اعتماد نمودیم، آیا ممکن است پروردگارا برخلاف گمان های ما به خویش رفتار کنی، یا
آرزوهایمان را نسبت به رحمت تو امید سازی هرگز ای بزرگوار، چنین گمانی به تو نیست، و طمع ما درباره تو این چنین نمی
باشد، پروردگارا، ما را درباره تو آروزی طولانی بسیاری است، ما را در حق تو امید بزرگی است، از تو نافرمانی کردیم و حال
آنکه امیدواریم گناه را بر ما بپوشانی، و تو را خواندیم، و امیدواریم که بر ما اجابت کنی، مولای ما امیدمان را تحقق بخش، ما
دانستیم که با کردارمان سزاوار چه خواهیم بود، ولی دانش تو درباره ما، و و آگاهی ما به اینکه ما را از درگاهت نمیرانی،
گرچه ما سزاوار رحمت نیستیم ولی تو شایسته آنی که بر ما و بر گنهکاران به فضل گسترده ات جود کنی،

وَ أَكْرَمَكَ، (۱) مُبْدئاً وَ مُعِيداً تَقَدَّسَتْ أَسْمَاؤُكَ وَ جَلَّ ثَنَاؤُكَ وَ كَرَّمَ صَيِّنَائِعُكَ وَ فَعَالَكَ أَنْتَ إِلَهِي أَوْسَعُ فَضْلاً وَ أَعْظَمُ حِلْماً
مِنْ أَنْ تُقَايِسَنِي بِفِعْلِي وَ خَطِيئَتِي فَالْعَفْوُ الْعَفْوُ سَيِّدِي سَيِّدِي. (۲) اللَّهُمَّ اشْغَلْنَا بِذِكْرِكَ وَ أَعِدْنَا مِنْ سَخَطِكَ وَ أَجْرْنَا
مِنْ عَذَابِكَ وَ ارْزُقْنَا مِنْ مَوَاهِبِكَ وَ أَنْعِمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلِكَ وَ ارْزُقْنَا حَاجَّ بَيْتِكَ وَ زِيَارَةَ قَبْرِ نَبِيِّكَ صَلَوَاتِكَ وَ رَحْمَتِكَ وَ مَغْفِرَتِكَ
وَ رِضْوَانِكَ عَلَيْهِ وَ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ إِنَّكَ قَرِيبٌ مُجِيبٌ وَ ارْزُقْنَا عَمَلًا بِطَاعَتِكَ وَ تَوْفَنَّا

ص: ۴۶

۱- پس آنگونه که شایسته آنی بر ما منت گذار، و بر ما جود کن، که ما نیازمند به عطای تویم، ای آمرزگار، به نور تو هدایت شدیم، و به فضل تو بی نیاز گشتیم، و به نعمت بامداد نمودیم و شامگاه کردیم، گناهان ما پیش روی توست، خدایا از گناهانمان از تو آمرزش می خواهیم، و به سوی تو باز می گردیم، تو با نعمتها به ما مهر می ورزی و ما با گناهان با تو مقابله می کنیم، خیرت به سوی ما سرازیر است، و بدی ما به سوی تو بالا می آید، همواره فرشته کریمی، از ما کردار زشت به جانب تو می آید، و این امر مانع نمی شود از اینکه ما را با نعمت هایت فراگیری، و به عطاهای برجسته ات بر ما تفضل نمایی، منزهی تو، چه بردبار و بزرگ و کریمی،

۲- آغاز کننده به نیکی و تکرار کننده آنی، نام هایت مقدس، و ثنایت عظیم، و رفتارها و کردارهایت کریمانه است، خدایا، فضلت گسترده تر، و بردباری ات بزرگ تر از آن است که مرا به کردار ناپسند و خطاکاری ام بسنجی، پس گذشت نما، گذشت نما، گذشت نما، آقای من، آقای من، آقای من.

عَلَىٰ مَلَّتِكَ وَسَيِّئَةٍ نَّبِيَّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْتَنِي صَغِيرًا إِجْزِهِمَا بِالْإِحْسَانِ إِحْسَانًا وَ
بِالسَّيِّئَاتِ غُفْرَانًا ، (۱) اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ وَتَابِعْ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ بِالْخَيْرَاتِ [فِي الْخَيْرَاتِ] اللَّهُمَّ
اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا ذَكَرْنَا وَأُنْثَانَا [إِنَّا] صَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا حُرْنَا وَمَمْلُوكِنَا كَذَبَ الْعَادِلُونَ بِاللَّهِ وَضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا
وَخَسِرُوا خُسْرَانًا مُبِينًا اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاخْتِمْ لِي

ص: ۴۷

۱- ما را به ذکر مشغول کن، و از خشم پناه ده، و از عذابت نجات بخش، و از مواهبت روزی کن، و از فضلت بر ما انعام
فرما، و زیارت خانه ات، و زیارت مرقد پیامبرت را روزی ما کن، صلوات و رحمت و مغفرت و رضوانت بر پیامبر و خاندانش،
تو نزدیک و جواب دهنده هستی، عمل به طاعتت را روزی ما گردان، و ما را بر دینت و بر روش پیامبرت (درود خدا بر او و
خاندانش) بمیران. خدایا من و پدر و مادرم را بیامرز و به هر دو آنها رحم کن، چنان که مرا به گناه کودکی پروردند، احسان
هر دو را به احسان، و بدیهایشان را به آمرزش پاداش ده.

بِخَيْرٍ وَ اكْفِنِي مَا أَهَمَّنِي مِنْ أَمْرِ دُنْيَايَ وَ آخِرَتِي وَ لَا تُسَلِّطْ عَلَيَّ مَنْ لَا يَرْحَمُنِي وَ اجْعَلْ عَلَيَّ مِنْكَ وَاقِيَةً بَاقِيَةً، (۱) وَ لَا تَسْلُبْنِي صَالِحَ مَا أَنْعَمْتَ بِهِ عَلَيَّ وَ ارْزُقْنِي مِنْ فَضْلِكَ رِزْقًا وَاسِعًا حَلَالًا طَيِّبًا اللَّهُمَّ احْرُسْنِي بِحِرَاسَتِكَ وَ احْفَظْنِي بِحِفْظِكَ وَ اكْلَأْنِي بِكِلَاءَتِكَ وَ ارْزُقْنِي حِجَّ بَيْتِكَ الْحَرَامِ فِي عَامِنَا هَذَا وَ فِي كُلِّ عَامٍ وَ زِيَارَةَ قَبْرِ نَبِيِّكَ وَ الْأَئِمَّةِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَ لَا تُخْلِنِي يَا رَبِّ مِنْ تِلْكَ الْمَشَاهِدِ الشَّرِيفَةِ وَ الْمَوَاقِفِ الْكَرِيمَةِ. (۲) اللَّهُمَّ تُبَّ عَلَيَّ حَتَّى لَا أُعْصِيكَ

ص: ۴۸

۱- خدایا مردان و زنان مؤمن را بیمارز، چه زنده و چه مرده آنها را، و بین ما و آنان با نیکی ها پیوند ده. خدایا بیمارز زنده و مرده ما را، حاضر و غائب ما را، مرد زن ما را، کوچک و بزرگ ما را، آزاد و غیر آزاد ما را، برگشتگان از خدا دروغ گفتند، و گمراه شدند گمراهی دوری، و زیان کردند، زیانی آشکار. خدایا بر محمد و خاندان محمد درود فرست، و برایم ختم به خیر فرما، و مرا از آنچه که بی قرارم کرده از کار دنیا و آخرتم کفایت کن، و کسی که مرا رحم نمی کنم بر من چیره مساز، و بر من از سوی خود نگهداری همیشگی قرار ده،

۲- و از من شایسته های آنچه را که انعام کردی بگیر، و از فضلت روزی گسترده حلال پاکیزه نصیب من کن. خدایا به نگهداری ات مرا نگهداری کن، و به نگهداری ات مرا نگهدار و به پاسداری ات از من پاسداری فرما، و زیارت خانه ات را در این سال و در هر سال، و زیارت مرقد پیامبرت و امامان (درود بر آنان) را روزی من کن، پروردگارا از این مشاهد پر شرف و مواقف بس گرامی مرا محروم مساز.

وَ أَلْهَمْنِي الْخَيْرَ وَ الْعَمَلَ بِهِ وَ خَشِيَّتَكَ بِاللَّيْلِ وَ النَّهَارِ مَا أَبْقَيْتَنِي يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ اللَّهُمَّ إِنِّي كُلَّمَا قُلْتُ قَدْ تَهَيَّأْتُ وَ تَعَبَّأْتُ [تَعَبَّيْتُ] وَ قُمْتُ لِلصَّلَاةِ بَيْنَ يَدَيْكَ وَ نَاجَيْتُكَ أَلْقَيْتَ عَلَيَّ نُعَاسًا إِذَا أَنَا صَلَّيْتُ وَ سَلَبْتَنِي مُنَاجَاةَكَ إِذَا أَنَا نَاجَيْتُ مَا لِي كُلَّمَا قُلْتُ قَدْ صَلَّيْتُ سِرِّيْرَتِي وَ قَرَّبَ مِنِّي مَجَالِسَ التَّوَابِينَ مَجْلِسِي عَرَضَتْ لِي بَلِيَّةٌ أَزَالَتْ قَدَمِي وَ حَالَتْ بَيْنِي وَ بَيْنَ خِدْمَتِكَ (1) سَيِّدِي لَعَلَّكَ عَنْ بَابِكَ طَرَدْتَنِي وَ عَنْ خِدْمَتِكَ نَحَيْتَنِي أَوْ لَعَلَّكَ رَأَيْتَنِي مُسْتَخْفًا بِحَقِّكَ

ص: ٤٩

١- خدایا به من روی آور تا نافرمانی ات نکنم، و خیر و عمل به آن وحشت از خویش را در شب و روز، تا گاهی که زنده ام می داری ای پروردگار جهانیان به من الهام فرما. خدایا هرگاه گفتم مهیا و آماده شدم و در پیشگاهت به نماز ایستاد و با تو راز گفتم، چرتی بر من افکندی، آنگاه که وارد نماز شدم، و حال راز گفتن را از من گرفتی آنگاه که با تو راز و نیاز کردم، مرا چه شده؟ هرگاه گفتم نهانم شایسته شد، و جایگاهم به جایگاه توبه کنندگان نزدیک گشته برایم گرفتاری پیش آمد، بر اثر آن گرفتاری پایم لغزید، و میان من و خدمت به تو مانع شد

فَأَقْصَيْتَنِي أَوْ لَعَلَّكَ رَأَيْتَنِي مُعْرِضًا عَنْكَ فَقَلَيْتَنِي أَوْ لَعَلَّكَ وَجَدْتَنِي فِي مَقَامِ الْكَاذِبِينَ [الْكَذَّابِينَ] فَرَفَضْتَنِي أَوْ لَعَلَّكَ رَأَيْتَنِي غَيْرَ شَاكِرٍ لِنِعْمَائِكَ فَحَرَمْتَنِي أَوْ لَعَلَّكَ فَقَدْتَنِي مِنْ مَجَالِسِ الْعُلَمَاءِ فَخَذَلْتَنِي أَوْ لَعَلَّكَ رَأَيْتَنِي فِي الْغَافِلِينَ فَمِنْ رَحْمَتِكَ آيَسْتَنِي أَوْ لَعَلَّكَ رَأَيْتَنِي آتَمَّ مَجَالِسِ الْبَطَالِينِ فَعَبَيْتَنِي وَبَيْنَهُمْ خَلَيْتَنِي أَوْ لَعَلَّكَ لَمْ تُحِبَّ أَنْ تَسْمَعَ دُعَائِي فَبَاعَدْتَنِي أَوْ لَعَلَّكَ بَجُرْمِي وَ جَرِيرَتِي كَافَيْتَنِي، (۱) أَوْ لَعَلَّكَ بَقَلِّهِ حَيَائِي مِنْكَ جَاوَزْتَنِي فَإِنْ

ص: ۵۰

۱- سرور من شاید مرا از درگاهت رانده ای، و از خدمتت عز نموده ای، یا مرا دیده ای که حقت را سبک می شمارم پس از پیشگاهت دورم ساختی، یا شاید مرا روی گردان از خود مشاهده کردی، پس مرا مورد خشم قرار دادی یا شاید مرا در جایگاه دروغگویان یافتی، پس به دورم انداختی، یا شاید مرا نسبت به نعمت هایت ناسپاس دیدی، پس محروم نمودی، یا شاید مرا از همنشینی دانشمندان غایب یافتی، پس خوارم نمودی، یا شاید مرا در گروه غافلان دیدی، پس از رحمت ناامیدم کردی، یا شاید مرا انس یافته با مجالس بیکاره ها دیدی. پس مرا به آنان وا گذاشتی، یا شدی دوست نداشتی دعایم را بشنوی پس دورم نمودی، یا شاید به خاطر جرم و جنایتم کیفرم نمودی،

عَفْوَتَ يَا رَبِّ فَطَالَ مَا عَفْوَتَ عَنِ الْمُدْنِيِّينَ قَبْلِي لِأَنَّ كَرَمَكَ أَيُّ رَبِّ يَجِلُّ عَنْ مُكَافَاهِ الْمُقْصِرِينَ وَ أَنَا عَائِدٌ بِفَضْلِكَ هَارِبٌ مِنْكَ إِلَيْكَ مُتَنَجِّزٌ [مُتَنَجِّزٌ] مَا وَعَدْتَهُ مِنَ الصَّفْحِ عَمَّنْ أَحْسَنَ بِكَ ظَنًّا إِلَهِي أَنْتَ أَوْسَعُ فَضْلاً وَ أَعْظَمُ حِلْماً مِنْ أَنْ تُقَاسِيَ نِيَّ بِعَمَلِي أَوْ أَنْ تَسْتَزِلَّنِي بِخَطِيئَتِي وَ مَا أَنَا يَا سَيِّدِي وَ مَا خَطَرِي هَبْنِي بِفَضْلِكَ سَيِّدِي ، (۱) وَ تَصَدَّقْ عَلَيَّ بِعَفْوِكَ وَ جَلِّلْنِي بِسِتْرِكَ وَ اعْفُ عَن تَوْبِيخِي بِكَرَمِ وَجْهِكَ سَيِّدِي أَنَا الصَّغِيرُ الَّذِي رَبَّيْتَهُ وَ أَنَا الْجَاهِلُ الَّذِي

ص: ۵۱

۱- یا شاید برای کمی حیایم از تو مجازاتم نمودی، پس اگر پروردگارا عفو کنی، سابقه اینکه از گناهکاران پیش از من گذشته ای طولانی است، زیرا کرمت پروردگارا از مجازات اهل تقصیر بسیار بزرگ تر است، و من پناهنده به فضل توام، از تو به تو گریزانم، خواهان چیزی هستم که وعده داده ای. و آن چشم پوشی از کسانی است که به تو گمان نیک برده اند، خدایا فضل تو گسترده تر، و بردباری ات بزرگ تر از آن است که مرا به کردارم بسنجی، یا به خطایم بلغزانی، ای آقایم من چیستم، و چه ارزشی دارم، سرور من مرا به فضلت ببخش،

عَلَّمْتَهُ وَ أَنَا الضَّالُّ الَّذِي هَدَيْتَهُ وَ أَنَا الوَضِيعُ الَّذِي رَفَعْتَهُ وَ أَنَا الخَائِفُ الَّذِي آمَنْتَهُ وَ الجَائِعُ الَّذِي أَشْبَعْتَهُ وَ العَطْشَانُ الَّذِي أَرْوَيْتَهُ وَ العَارِي الَّذِي كَسَوْتَهُ وَ الفَقِيرُ الَّذِي أَغْنَيْتَهُ وَ الضَّعِيفُ الَّذِي قَوَّيْتَهُ وَ الدَّلِيلُ الَّذِي أَعَزَّزْتَهُ، (١) وَ السَّقِيمُ الَّذِي شَفَيْتَهُ وَ السَّائِلُ الَّذِي أَعْطَيْتَهُ وَ المُذْنِبُ الَّذِي سَتَرْتَهُ وَ الخَاطِئُ الَّذِي أَقَلْتَهُ وَ أَنَا القَلِيلُ الَّذِي كَثَّرْتَهُ وَ المُسْتَضْعَفُ الَّذِي نَصَرْتَهُ وَ أَنَا

الطَّرِيدُ الَّذِي أَوْيْتَهُ أَنَا يَا رَبِّ الَّذِي لَمْ أَسْتَحْيِكَ فِي الخَلَاءِ وَ لَمْ أُرَاقِبِكَ فِي

ص: ٥٢

١- و با گذشت بر من کرم فرما، و به پرده پوشی ات خطاهایم را بپوشان، و به کرم وجودت از توبیخم درگذر، آقای من منم کودکی که پروریدی، منم نادانی که دانا نمودی، منم گمراهی که هدایت کردی، منم افتاده ای که بلندش نمودی، منم هراسانی که امانش دادی، و گرسنه ای که سیرش نمودی، و تشنه ای که سیرابش کردی، و برهنه ای که لباسش پوشاندی، و تهیدستی که توانگرش ساختی، و ناتوانی که نیرومندش نمودی، و خواری که عزیزش فرمودی،

الْمَلَأَ أَنَا صَاحِبُ الدَّوَاهِي العُظْمَى أَنَا الَّذِي عَلَى سَيِّدِهِ اجْتَرَى أَنَا الَّذِي عَصَيْتُ جَبَّارَ السَّمَاءِ أَنَا الَّذِي أُعْطِيتُ عَلَى مَعَاصِي الجَلِيلِ
الرُّشَا أَنَا الَّذِي حِينَ بُشِّرْتُ بِهَا خَرَجْتُ إِلَيْهَا أَسِيعِي أَنَا الَّذِي أَمَهَلْتَنِي فَمَا ارْزَعُوْتُ وَ سَتَرْتَ عَلَيَّ فَمَا اسْتَحْيَيْتُ وَ عَمِلْتُ بِالمَعَاصِي
فَتَعَدَّيْتُ (١) وَ أَسْقَطْتَنِي مِنْ عَيْنِكَ [عِنْدَكَ] فَمَا بَالَيْتُ فَبِحِلْمِكَ أَمَهَلْتَنِي وَ بِسِتْرِكَ سَتَرْتَنِي حَتَّى كَأَنَّكَ أَغْفَلْتَنِي وَ مِنْ عُقُوبَاتِ
المَعَاصِي جَنَّبْتَنِي حَتَّى كَأَنَّكَ اسْتَحْيَيْتَنِي إِلَهِي لَمْ أَغْصِكَ حِينَ

ص: ٥٣

١- و بیماری که شفایش دادی، و خواهشمندی که عطایش کردی، و گنهکاری که گناهش را بر او پوشانندی، و خطاکاری که نادیده اش گرفتی، و اندکی که بسیارش فرمودی، و ناتوان شمرده ای که یاری اش دادی، و رانده شده ای که مأوایش بخشیدی، من پروردگارا کسی هستم که در خلوت از تو حیا نکردم، و در آشکار از تو ملاحظه نمودم، منم صاحب مصیبت های بزرگ، منم آن که بر آفایش گستاخی کرد، منم آن که جبار آسمان را نافرمانی کرد، منم آن که بر معاصی بزرگ رشوه دادم، منم آن که هرگاه به گناهی مژده داده میشدم شتابان به سویش می رفتم، منم آن که مهلتم دادی باز نایستادم، و بر من پرده پوشانندی حیا نکردم، و مرتکب گناهان شدم و از اندازه گذراندم

عَصِيَّتِكَ وَ أَنَا بِرُبُوبِيَّتِكَ جَا حِدٌ وَ لَا بِأَمْرِكَ مُسْتَخِفٌّ وَ لَا لِعُقُوبِيَّتِكَ مُتَعَرِّضٌ وَ لَا لَوَعِيدِكَ مُتَهَاوِنٌ لَكِنْ خَطِيئَةٌ عَرَضَتْ وَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي وَ غَلَبَتْنِي هَوَايَ وَ أَعَانَتْنِي عَلَيْهَا شِقْوَتِي وَ غَرَّنِي سِتْرُكَ الْمُرْحَى عَلَيَّ فَقَدْ عَصَيْتُكَ وَ خَالَفْتُكَ بِجُهْدِي فَالآنَ مِنْ عَذَابِكَ مَنْ يَسْتَنْفِذُنِي وَ مِنْ أَيْدِي الْخُصَمَاءِ غَدَا مَنْ يُخَلِّصُنِي، (۱) وَ بِحَبِيلٍ مَنْ أَتَّصِلُ إِنْ أَنْتَ قَطَعْتَ حَبْلَكَ عَنِّي فَوَا سَوَأَتَا [أَسِيفًا] عَلَيَّ مَا أَحْصَى كِتَابُكَ مِنْ عَمَلِي الَّذِي لَوْ لَا مَا أَرْجُو مِنْ كَرَمِكَ وَ سَعَةِ رَحْمَتِكَ

ص: ۵۴

۱- و مرا از چشمت انداختی، اهمیت ندادم، پس با بردباری ات مهلتم دادی، و با پرده پوشی ات مرا پوشانیدی تا آنجا که گویی مرا از یاد برده ای، و از مجازات گناهان برکنارم داشته ای، گویا تواز من حیا کرده ای!! خدایا، آنگاه که نافرمانی کردم نافرمانی ات نکردم چنان که پروردگاری ات باشم، و نه چنان که سبک شمارنده فرمانت باشم، و نه با گستاخی در معرض کيفرت قرار گیرم، و نه تهیدست را ناچیز شمارم، ولی خطایی بود که بر من عارض شد و نفسم آن را برایم آراست، و بدبختی ام مرا بر آن یاری نمود، و پرده افتاده ات بر من مغرورم نمود، در نتیجه با کوشش نافرمانی ات نمودم و به مخالفت برخاستم اکنون چه کس مرا از عذابت نجات می دهند، و فردا از چنگ ستیره جویان و دشمنی کنندگان چه کسی رهايم می کند،

وَنَهَيْكَ إِيَّايَ عَنِ الْقُنُوطِ لَقَنْطُتٌ عِنْدَ مَا أَتَذَكَّرُهَا يَا خَيْرَ مَنْ دَعَاهُ دَاعٍ وَ أَفْضَلَ مَنْ رَجَاهُ رَاجٍ اللَّهُمَّ بِذِمَّةِ الْإِسْلَامِ أَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ وَ بِحُزْمَةِ الْقُرْآنِ أَعْتَمِدُ إِلَيْكَ وَ بِحُبِّي النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الْقُرَشِيَّ الْهَاشِمِيَّ الْعَرَبِيَّ التَّهَامِيَّ الْمَكِّيَّ الْمَدَنِيَّ أَرْجُو الزُّلْفَةَ لَدَيْكَ فَلَا تُوحِشْ اسْتِيْنَاسَ إِيمَانِي، (۱) وَ لَا- تَجْعَلْ ثَوَابِي ثَوَابٍ مِنْ عَيْدِ سِوَاكَ فَإِنَّ قَوْمًا آمَنُوا بِالْأَسْتِنْتِهِمْ لِيُحَقِّنُوا بِهِ دِمَاءَهُمْ فَأَذْرَكُوا مَا أَمَلُوا وَ إِنَّا آمَنَّا بِكَ بِالْأَسْتِنْتِنَا وَ قُلُوبِنَا لِتَغْفُوَ عَنَّا فَأَذْرِكُنَا [فَأَذْرِكْ بِنَا] مَا أَمَلْنَا وَ تَبَّتْ

ص: ۵۵

۱- و به رشته چه کسی پیوندم اگر تو رشته ات را از من بگسلی، مرا چه رسوایی بزرگی است از آنچه کتاب تو از کردارم در شمار آورده، اگر امیدوار به کرم فراوانی رحمتت نبودم، و هم اینکه مرا از ناامیدی نهی نموده ای هرآینه نا امید می شدم به هنگامی که گناهانم را بیاد می آوردم، ای بهترین کسی که خواننده ای او را خواند، و برترین کسی که امیدواری به او امید بست. خدایا به پیمان اسلام به تو توسل می جویم، و به حرمت قرآن بر تو تکیه می کنم، و به محبتت نسبت به پیامبر درس ناخوانده قریشی هاشمی عربی تهامی مکی مدنی، همجواری نزد تو را امید می نمایم، پس انس ایمانی مرا در عرصه وحشت نینداز،

رَجَاءَكَ فِي صُدُورِنَا وَلَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ فَوَ عَزَّتْكَ لَوْ أَنْتَهَرْتَنِي مَا بَرِحْتُ مِنْ بَابِكَ وَلَا كَفَفْتُ عَنْ تَمَلُّقِكَ لِمَا أُلْهِمَ قَلْبِي [يَا سَيِّدِي] مِنَ الْمَعْرِفَةِ بِكَرَمِكَ وَسِعَهُ رَحْمَتُكَ إِلَيَّ مَنْ يَذْهَبُ الْعَبْدُ إِلَّا إِلَيَّ مَوْلَاهُ وَإِلَيَّ مَنْ يَلْتَجِي الْمَخْلُوقُ إِلَّا إِلَيَّ خَالِقِهِ. (۱) إِلَهِي لَعَوْ قَرْنَتِي بِالْأَصْفَادِ وَمَنْعَتَنِي سَيِّبِكَ مِنْ بَيْنِ الْأَشْهَادِ وَدَلَّتْ عَلَيَّ فَضَائِحِي عُيُونَ الْعِبَادِ وَأَمَرَتْ بِي إِلَى النَّارِ وَحُلَّتْ بَيْنِي وَبَيْنَ الْأَبْرَارِ مَا قَطَعْتَ رَجَائِي مِنْكَ وَمَا

ص: ۵۶

۱- و و پاداش مرا، پاداش کسی که غیر تو را عبادت کرده قرار مده، چه اینکه مردمی به زبانشان ایمان آوردند تا جانشان را به این وسیله حفظ کنند، پس به آنچه آرزو داشتند رسیدند، و ما با زبان و دلمان به تو ایمان آوردیم، تا از ما درگذری، پس ما را به آنچه آرزو مندیم برسان، و امیدت را در سینه هایمان استوار کن، و دلهایمان را پس از آنکه هدایتمان فرمودی گمراه مکن، و از جانب خود ما را ببخش، که تو بسیار بخشنده ای، به عزتت سوگند اگر مرا برانی، از درگاہت نخواهم رفت، و از چاپلوسی نسبت به تو باز نخواهم ایستاد، به خاطر الهامی که از معرفت به کرمت و گستردگی رحمتت به قلب من شده، بنده به جانب چه کسی جز مولایش میروم؟ و آفریده به چه کسی جز آفریدگارش پناه می برد؟

صَرَفْتُ تَأْمِيلِي لِلْعَفْوِ عَنْكَ وَ لَا خَرَجَ حُجُّكَ مِنْ قَلْبِي أَنَا لَا أَنْسِي أَيْادِيكَ عِنْدِي وَ سَتَرَكَ عَلَيَّ فِي دَارِ الدُّنْيَا سَيِّدِي أَخْرَجَ حُبَّ
الدُّنْيَا مِنْ قَلْبِي وَ اجْمَعْ بَيْنِي وَ بَيْنَ الْمُضِيَّ طَفِي وَ آلِهِ خَيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ وَ خَاتَمِ النَّبِيِّنَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ. (۱) وَ انْقُلْنِي
إِلَى دَرَجَةِ التَّوْبَةِ إِلَيْكَ وَ أَعِنِّي بِالْبُكَاءِ عَلَى نَفْسِي فَقَدْ أَفْنَيْتُ بِمَالِئِ عُمُرِي وَ الْأَمِيالِ عُمُرِي وَ قَدْ نَزَلَتْ مَنزِلَهُ الْأَيْسَرِينَ مِنْ خَيْرِي
[حَيَاتِي] فَمَنْ يَكُونُ أَسْوَأَ حَالًا مِنِّي إِنْ أَنَا نُقِلْتُ عَلَى مِثْلِ حَالِي إِلَى قَبْرِي [قَبْرًا] لَمْ

ص: ۵۷

۱- خدایا، اگر مرا با زنجیر ببندی، و عطایت را در میان مردم از من بازداری، و بر رسوایی هایم دیدگان بندگانت را بگشایی،
و مرا به سوی دوزخ فرمان دهی، و بین من و نیکان پرده گردی، امیدم را از تو نخواهم برید، و آرزویم را از عفو تو باز
نخواهم گرداند، و محبتت از قلبم بیرون نخواهد رفت، من فراوانی عطایت را نزد خود، و پرده پوشی ات را در دار دنیا بر
گناهانم فراموش نخواهم کرد، ای آقای من محبت دنیا را از دلم بیرون کن، و میان من و مصطفی پیامبرت و خاندانش، بهترین
برگزیدگان از آفریدگانت و پایان بخش پیامبران محمد (درود خدا بر او و خاندانش) جمع کن،

أَمَّهُدُهُ لِرُقْدَتِي وَ لَمْ أَفُزْهُ بِالْعَمَلِ الصَّالِحِ لِصَجَّتِي وَ مَا لِي لَا أَبْكِي وَ لَا أُدْرِي إِلَى مَا يَكُونُ مَصِيرِي وَ أَرَى نَفْسِي تُخَادِعُنِي وَ أَيَّامِي تُخَاتِلُنِي وَ قَدْ خَفَقْتُ عِنْدَ [فَوْقَ] رَأْسِي أَجْنَحَهُ الْمَوْتِ فَمَا لِي لَا أَبْكِي لِخُرُوجِ نَفْسِي أَبْكِي لِظُلْمَةِ قَبْرِي أَبْكِي لِضَيْقِ لَحْدِي أَبْكِي لِسُؤَالِ مُنْكَرٍ وَ نَكِيرٍ إِيَّايَ، (۱) أَبْكِي لِخُرُوجِي مِنْ قَبْرِي عَزِيَانًا ذَلِيلًا حَامِلًا ثِقَلِي عَلَى ظَهْرِي أَنْظُرُ مَرَّةً عَنْ يَمِينِي وَ أُخْرَى عَنْ شِمَالِي إِذِ الْخَلَائِقُ فِي شَأْنٍ غَيْرِ شَأْنِي لِكُلِّ امْرِي مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ

ص: ۵۸

۱- و مرا به مقام توبه به پیشگاهت برسان، و هر گریه بر خویشتن مرا یاری ده، من عمرم را به امروز و فردا کردن و آرزوهای باطل نابود ساختم، و اینک به جایگاه به نا امیدان از خیر و صلاح فرود آمده ام، پس بدحال تر از من کیست؟ اگر من بر چنین حالی به قبرم وارد شوم، قبری که آن را برای خواب آماده نساخته ام، و برای آرمیدن به کار نیک فرش ننموده ام، و مرا چه شده که گریه نکنم، و حال آنکه نمیدانم بازگشت من به جانب چه خواهد بود، من نفسم را می نگرم که با من نیرنگ می بازد، و روزگار را مشاهده می کنم که مرا می فریبید، و حال آنکه بالهای مرگ بالای سرم به حرکت درآمده، پس مرا چه شده که گریه نکنم، گریه می کنم برای بیرون رفتن جان از بدنم، گریه می کنم برای تاریکی قبرم، گریه می کنم برای تنگی لحدم، گریه می کنم برای پرسش دو فرشته قبر منکر و نکیر از من،

شأن يُغْنِيهِ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْتَبْشِرَةٌ وَضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلِيهَا غَبْرَةٌ تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ وَذِلَّةٌ سَائِدِي عَلَيْكَ مُعْوَلِي وَ مُعْتَمِدِي وَ رَحَائِي وَ تَوَكُّلِي وَ بِرَحْمَتِكَ تَعَلَّقِي تُصَيِّبُ بِرَحْمَتِكَ مَنْ تَشَاءُ وَ تَهْدِي بِكَرَامَتِكَ مَنْ تُحِبُّ فَلَمَكَ الْحَمْدُ عَلَي مِمَّا نَفَيْتَ مِنَ الشُّرْكَ قَلْبِي وَ لَكَ الْحَمْدُ عَلَي بَسْطِ لِسَانِي أَفَلِسَانِي هَذَا الْكَلَّ الشُّكْرُكَ، (۱) أَمْ بِغَايَةِ جُهْدِي [جُهْدِي] فِي عَمَلِي أَرْضِيكَ وَ مَا قَدَّرَ لِسَانِي يَا رَبِّ فِي جَنْبِ شُكْرِكَ وَ مَا قَدَّرَ عَمَلِي فِي جَنْبِ نِعْمِكَ وَ

ص: ۵۹

۱- گریه می کنم برای در آمدنم از قبر عریان و خوار، درحالی که بار سنگینی را بر دوش می کشم، یک بار از طرف راست و بار دیگر از جانب چپ نگاه می کنم، هنگامی که مردمان در کاری جز کارمنند، چه برای هرکسی از آنان در آن روز کاری است که او را بس است، چهره هایی در آن روز روشن و خندان خوشحال اند، و چهره هایی در آن روز بر آنها غبار بدفرجامی نشسته، و سیاهی و خواری آنها را پوشانده، ای آقای من، تکیه و اعتماد و امید و توکلم بر تو، و آویختنم بر رحمت توست، هر که را خواهی به رحمت رسانی، و با کرامت هر که را دوست داری هدایت کنی، پس تو را سپاس بر اینکه قلبم را از شرک پاک نمودی، و برای تو سپاس بر گشودن زبانم، آیا با این زبان کندم تو را شکر کنم،

إِحْسَانِكَ [إِلَى] [إِلَهِي] إِنَّ [إِلَّا- أَنْ] جُودَكَ بَسِطَ أَمَلِي وَ شُكْرَكَ قَبِلَ عَمَلِي سَيِّدِي إِلَيْكَ رَغْبَتِي وَ إِلَيْكَ [مِنْكَ] رَهْبَتِي وَ
إِلَيْكَ تَأْمِيلِي وَ قَدْ سَاقَنِي إِلَيْكَ أَمَلِي وَ عَلَيْنِكَ [إِلَيْكَ] يَا وَاحِدِي عَكَفْتُ [عَلَيْكَ] وَ هَمَّتِي وَ فِيمَا عِنْدَكَ انْبَسَطْتُ رَغْبَتِي وَ لَكَ
خَالِصُ رَجَائِي وَ خَوْفِي وَ بِكَ أَنْسْتُ مَحَبَّتِي وَ إِلَيْكَ أَلْقَيْتُ بِيَدِي وَ بِحَبْلِ طَاعَتِكَ مَدَدْتُ رَهْبَتِي [يَا] مَوْلَايَ بِذِكْرِكَ عَاشَ قَلْبِي
وَ بِمُنَاجَاتِكَ بَرَدْتُ أَلَمَ الْخَوْفِ عَنِّي يَا مَوْلَايَ وَ يَا مُؤْمَلِي وَ يَا مُنْتَهَى سُؤْلِي فَرَّقْ

بَيْنِي وَبَيْنَ ذَنْبِي الْمَانِعَ لِي مِنْ لُزُومِ طَاعَتِكَ فَإِنَّمَا أَسْأَلُكَ لِقَدِيمِ الرَّجَاءِ فِيكَ وَ عَظِيمِ الطَّمَعِ مِنْكَ الَّذِي أَوْجَبْتَهُ عَلَيَّ نَفْسِكَ مِنَ الرَّأْفَةِ وَ الرَّحْمَةِ فَالْأَمْرُ لَكَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ (۱) وَ الْخَلْقُ كُلُّهُمْ عِيَالُكَ وَ فِي قَبْضَتِكَ وَ كُلُّ شَيْءٍ خَاضِعٌ لَكَ تَبَارَكْتَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ إِلَهِي ارْحَمْنِي إِذَا انْقَطَعَتْ حُجَّتِي وَ كَلَّ عَنْ جَوَابِكَ لِسَانِي وَ طَاشَ عِنْدَ سُؤَالِكَ إِيَّايَ لُبِّي فَيَا عَظِيمَ رَجَائِي لَا تُحَيِّنِي إِذَا اشْتَدَّتْ فَاقَتِي وَ لَا تَرُدَّنِي لِجَهْلِي وَ لَا تَمْنَعْنِي لِقَلِّهِ صَبْرِي أَعْطِنِي

ص: ۶۱

۱- یا با نهایت کوشش در کارم تو را خشنود نمایم، پروردگارا ارزش زبانم در کنار شکرست، و قیمت کارم در برابر نعمت هایت و احسانت چه اندازه است؟! خدایا، جودت آرزویم را گسترده و سیاست عملم را پذیرفت، ای آقای من میلیم به سوی توست، و ترسم از جانب توست، و آرزویم به پیشگاه توست، آرزویم مرا به سوی تو رسانده و همتم بر درگاه تو ای خدای یگانه معتکف شده، و رغبتم در آنچه نزد توست فزونی یافته، امید خالص و بیمم برای توست، و محبتم به تو انس گرفته، و دستم را به جانب تو انداختم، و ترسم را به سوی رشته طاعت تو کشیدم، ای مولای من دلم به یاد تو زندگی کرد، و با مناجات با تو آتش هراس را بر خود سرد نمودم، ای مولایم و ای آرزویم و ای نهایت خواسته ام، میان من و گناهم جدایی انداز، گناهی که بازدارنده من از ملامت طاعت توست، تنها از تو درخواست می کنم، به خاطر امید دیرینه به تو، و بزرگی طمع از تو، که از مهر و رحمت بر خود واجب کرده ای، پس فرمان تورااست، یگانه ای و شریکی نداری،

لِفَقْرِي وَارْحَمْنِي لِضَعْفِي سَيِّدِي عَلَيَّكَ مُعَمَّيْ دِي وَ مَعْوَلِي وَ رَحَائِي وَ تَوَكَّلِي وَ بِرَحْمَتِكَ تَعَلَّقِي وَ بِفِنَائِكَ أُحِيط رَحْلِي وَ
بِجُودِكَ أَفْصِدُ [أَفْضِرُ] طَلَبْتِي وَ بِكَرَمِكَ أَيْ رَبِّ أَسْتَفْتِحُ دُعَائِي وَ لَدَيْكَ أَرْجُو فَاقْتِي [ضِيَّافَتِي] وَ بِغِنَاكَ أَجْبُرُ عَيْلَتِي وَ تَحْتَ
ظِلِّ عَفْوِكَ قِيَامِي وَ إِلَى جُودِكَ وَ كَرَمِكَ أَرْفَعُ بَصْرِي وَ إِلَى مَعْرُوفِكَ أُدِيمُ نَظْرِي، (۱) فَلَا تُحْرِقْنِي بِالنَّارِ وَ أَنْتَ مَوْضِعُ أَمَلِي وَ
لَا تُسَكِّنِي الْهَآوِيَةَ فَإِنَّكَ قُرَّةُ عَيْنِي يَا سَيِّدِي لَا تُكْذِبْ ظَنِّي بِإِحْسَانِكَ وَ مَعْرُوفِكَ فَإِنَّكَ

ص: ۶۲

۱- و همه خلق جیره خوار تو، و در دست قدرت تو، و هر چیز برای تو فروتن است، منزهی تو ای پروردگار جهانیان، خدایا
به من رحم کن آنگاه که حجت بریده شود، و زبانه از پاسخت ناگویا گردد، و به هنگام بازپرسی ات هوش از سرم برود، ای
بزرگ امیدم، زمانی که بیچارگی ام شدت گیرد محروم مکن، و به خاطر نادانی ام از درگاہت مران، و به علت کم تابی ام
از رحمت دریغ مفرما، به جهت تهیدستی ام عطایم کن، و به خاطر ناتوانی ام به من رحم کن، آفایم اعتماد و تکیه، امید و
تو کلم بر توست، و آویختنم به رحمت توست، و بارم را به آستان تو اندازم، و خواسته ام را به جود و کرم تو جویم،
پروردگارا دعایم را آغاز می کنم، و رفع تنگدستی ام را به تو امید می بندم، و به توانگری تو ناداری ام را جبران می کنم، و
ایستادنم زیر سایه عفو توست، و به جانب جود و کرم دیده ام را بلند می کنم، و به سوی احسانت نگاهم را ادامه می دهم،

ثَقَيْتِي وَلَا تَحْرِمْنِي ثَوَابَكَ فَإِنَّكَ الْعَارِفُ بِفَقْرِي إِلَهِي إِنْ كَانَ قَدْ دَنَا أَجَلِي وَلَمْ يُقَرِّبْنِي مِنْكَ عَمَلِي فَقَدْ جَعَلْتَ الْاعْتِرَافَ إِلَيْكَ بِعَدْنِي وَسَائِلَ عَلَيَّ إِلَهِي إِنْ عَفَوْتَ فَمَنْ أَوْلَى مِنْكَ بِالْعَفْوِ وَإِنْ عَيَّدْتِ فَمَنْ أَعْدَلُ مِنْكَ فِي الْحُكْمِ أَرْحَمُ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا غُرْبَتِي وَعِنْدَ الْمَوْتِ كُرْبَتِي وَفِي الْقَبْرِ وَخِدَتِي وَفِي اللَّحْدِ وَحَشْتِي وَإِذَا نُشِرْتُ لِلْحِسَابِ بَيْنَ يَدَيْكَ ذُلٌّ مَوْفِي وَاعْفُزْ لِي مَا خَفِيَ عَلَيَّ الْأَدْمِيَّيْنَ مِنْ عَمَلِي، (۱) وَ أَدْمُ لِي مَا بِهِ سَتَرْتَنِي وَارْحَمْنِي صَرِيحًا عَلَيَّ الْفِرَاشِ

ص: ۶۳

۱- پس مرا به آتش مسوزان، و حال آنکه تو جایگاه آرزوی منی، و در دوزخ جایم مده که تو نور چشم منی، ای آقای من گمانم را به احسان و نیکی ات تکذیب مکن که تویی مورد اطمینانم، و از پاداشت محرومم مگردان که تو عارف به تهیدستی منی خدایا اگر مرگم فرا رسیده و کردارم مرا به تو نزدیک نکرده پس اعتراف به گناهم را به پیشگاهت وسیله عذرخواهی ام قرار دادم. خدایا اگر گذشت کنی، پس سزاوارتر از وجود تو به گذشت کیست، و اگر عذاب نمایی پس دادگرت از تو در داوری کیست؟ ، در این دنیا به غربت، و به گناه مرگ به سختی جان دادم، و در قبر به تنهایی ام، و در لحد به هراسم رحم کن، و زمانی که برای حساب در برابرت برانگیخته شدم و به خواری جایگاهم رحمت آور، و آنچه از کردارم بر انسانها پوشیده مانده بیامرز،

تُقَلِّبُنِي أَيْدِي أَحِبَّتِي وَ تَفْضَلْ عَلَيَّ مَمْدُوداً عَلَى الْمُغْتَسَلِ يُقَلِّبُنِي [يُعَسِّلُنِي] صَالِحِ جِيرَتِي وَ تَحَنَّنْ عَلَيَّ مَحْمُولاً قَدْ تَنَاوَلَ الْأَقْرَبَاءُ
أَطْرَافَ جَنَازَتِي وَ جُيِدَ عَلَيَّ مَنقُولاً- قَدْ نَزَلَتْ بِحِكِّ وَ حَيْدٍ فِي حُفْرَتِي وَ ارْحَمْ فِي ذَلَامِكَ الْبَيْتَ الْجَدِيدَ غُرْبَتِي حَتَّى لَا أَسَدِ تَأْنِسَ
بِغَيْرِكَ يَا سَيِّدِي إِنْ وَكَلْتَنِي إِلَى نَفْسِي هَلَكْتُ، (۱) سَيِّدِي فَبِمَنْ أَسْتَعِيْثُ إِنْ لَمْ تُقَلِّبْ عَشْرَتِي فَإِلَى مَنْ أَفْرَعُ إِنْ فَقدْتُ عِنَايَتَكَ
فِي ضَجْعَتِي وَ إِلَى مَنْ أَلْتَجِيْ إِنْ لَمْ تُنْفَسْ كُرْبَتِي سَيِّدِي مَنْ لِي وَ مَنْ

ص: ۶۴

۱- و آنچه را که مرا به آن پوشاندی تداوم بخش، و به من در حال افتادن در بستر مرگ که دست های دوستانم مرا این طرف
و آن طرف کند رحم فرما، و به من محبت فرما در آن حال که روی تخت غسلخانه به صورت درازا افتاده ام، و همسایگان
شایسته مرا به این سو و آن سو برمی گردانند بر من تفضل کن، و در وقت حمل شدنم که بستگانم گوشه های جنازه ام را به
دوش برداشته اند، و در حالت حمل شدنم، که تنها در قبرم وارد پیشگاه تو شده ام بر من جود نما، و در این خانه جدید بر
غربتم رحم کن، تا به غیر تو انس نگیرم ای آقای من، اگر مرا به خودم واگذاری هلاک شده ام،

يَرْحَمْنِي إِنْ لَمْ تَرْحَمْنِي وَفَضْلَ مَنْ أَوْمَلُ إِنْ عَدِمْتُ فَضْلَكَ يَوْمَ فَاقَتِي وَ إِلَى مِنَ الْفِرَارِ مِنَ الذَّنُوبِ إِذَا انْقَضَى أَجَلِي سَيِّدِي لَا تُعَذِّبْنِي وَ أَنَا أَرْجُوكَ إِلَهِي [اللَّهُمَّ] حَقَّقْ رَجَائِي وَ آمِنْ خَوْفِي فَإِنَّ كَثْرَةَ ذُنُوبِي لَا أَرْجُو فِيهَا [لَهَا] إِلَّا عَفْوَكَ سَيِّدِي أَنَا أَسْأَلُكَ مِثْلَ لَا أَسْتَحِقُّ وَ أَنْتَ أَهْلُ التَّقْوَى وَ أَهْلُ الْمَغْفِرَةِ فَاعْفُزْ لِي وَ أَلْبِسْنِي مِنْ نَظْرِكَ ثَوْبًا يُغَطِّي عَلَيَّ التَّبِعَاتِ وَ تَغْفِرْهَا لِي وَ لَا أُطَالِبُ بِهَا إِنَّكَ ذُو مَنْ قَدِيمٍ وَ صَفْحٍ عَظِيمٍ وَ تَجَاوُزٍ كَرِيمٍ. (۱) إِلَهِي أَنْتَ الَّذِي تُفِيضُ سَيِّدِكَ

ص: ۶۵

۱- ای آقای من، اگر لغزشم را نادیده نگری از چه کسی فریادرسی خواهم، و به چه کسی پناه ببرم اگر عنایت را در آرامگاهم نداشته باشم، و به چه کسی التجا برم اگر غم و اندوهم را برطرف نکنی؟، ای آقای من که را دارم و چه کسی بر من رحم میکند، اگر تو به من رحم نکنی، و احسان که را آرزو کنم، اگر احسان تو را روز بیچارگی ام نداشته باشم، و گریز از گناهان به سوی کیست، وقتی که عمرم سرآید؟ ای آقای من، مرا عذاب مکن که امید به تو دارم، خدایا امیدم را تحقق بخش، و ترسم را ایمنی ده، زیرا من در عین فراوانی گناهانم امیدی جز به گذشت تو ندارم، ای آقای من چیزی را از تو درخواست دارم که شایسته آن نیستم، و تو اهل تقوا و آمرزشی، پس مرا بیامرز، و جامه ای از لطفت بر من بپوشان، که گناهانم را بر من بپوشاند، و آنها را بیامرزی و نسبت به آنه بازخواست نشوم، که تو داری کرم دیرینه، و چشم پوشی بزرگ و گذشت کریمانه ای.

عَلَى مَنْ لَا يَسْأَلُكَ وَ عَلَى الْجَاهِدِينَ بِرُبُوبِيَّتِكَ فَكَيْفَ سَيِّدِي بِمَنْ سَأَلَكَ وَ أَيَقْرَنَ أَنَّ الْخَلْقَ لَكَ وَ الْأَمْرَ إِلَيْكَ تَبَارَكْتَ وَ تَعَالَيْتَ
يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ سَيِّدِي عَيْدُكَ بِبَابِكَ أَقَامَتْهُ الْخَصِيصَةُ بَيْنَ يَدَيْكَ يَقْرَعُ بَابَ إِحْسَانِكَ بِدُعَائِهِ [وَ يَسْتَعِظُ جَمِيلَ نَظْرِكَ
بِمَكْنُونِ رَجَائِكَ] فَلَا تُعْرِضْ بَوَجْهِكَ الْكَرِيمَ عَنِّي وَ اقْبَلْ مِنِّي مَا أَقُولُ فَقَدْ دَعَوْتُ [دَعَوْتُكَ] بِهَذَا الدُّعَاءِ وَ أَنَا أَرْجُو أَنَّ لَا
تُرَدِّنِي مَعْرِفَةَ مِنِّي بِرَأْفَتِكَ وَ رَحْمَتِكَ إِلَهِي أَنْتَ الَّذِي لَا يُخْفِيكَ سَائِلٌ

وَلَا يَنْقُصُكَ نَائِلٌ أَنْتَ كَمَا تَقُولُ وَفَوْقَ مَا نَقُولُ. (۱) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ صَبْرًا جَمِيلًا- وَفَرَجًا قَرِيبًا وَقَوْلًا صَادِقًا وَ أَجْرًا عَظِيمًا
أَسْأَلُكَ يَا رَبِّ مِنَ الْخَيْرِ كُلِّهِ مَا عَلِمْتُ مِنْهُ وَمَا لَمْ أَعْلَمْ أَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ مِنْ خَيْرٍ مَا سَأَلْتُكَ مِنْهُ عِبَادُكَ الصَّالِحُونَ يَا خَيْرَ مَنْ سُئِلَ وَ
أَجْوَدَ مَنْ أُعْطِيَ أَعْطِنِي سُؤْلِي فِي نَفْسِي وَ أَهْلِي وَ وَالِدَيَّ وَ وُلْدِي [وَلَدِي] وَ أَهْلَ حُزْنَتِي وَ إِخْوَانِي فِيكَ [وَ] أَرْغَدَ عَيْشَتِي وَ
أَظْهَرُ مَرْوَتِي وَ أَصْلِحْ جَمِيعَ أَحْوَالِي وَ اجْعَلْنِي مِمَّنْ أَطَلَّتْ عُمُرُهُ وَ

ص: ۶۷

۱- خدایا تویی که عطایت را پی در پی فرو ریزی، بر کسی که از تو درخواست نمی کند، و بر آنان که منکر پروردگاریت هستند، چه رسد آقای من بر کسی که از تو خواهش کرده و یقین نمود که آفرینش از تو و فرمان تنها به دست توست، منزّه و والایی ای پروردگار جهانیان، ای آقای من بنده ات به درگاه توست، تنگدستی او را پیش رویت قرار داده با دعایش در خانه احسانت را می گوید، پس روی کریمانه ات را از من برمگردان، و آنچه می گویم از من بپذیر، من تو را به این دعا خواندم، امید دارم که به خاطر معرفتم به رأفت و مهتر مرا باز نگردانی. خدایا تویی آن که پرسنده ای ناتوانت نکند، و عطاگیری از تو نگاهد، تو چنانی که خود گویی، و بالاتر از آنچه ما می گوئیم.

حَسَّنْتَ عَمَلَهُ وَ أَتَمَّمْتَ عَلَيْهِ نِعْمَتِكَ وَ رَضَيْتَ عَنْهُ وَ أَحْيَيْتَهُ حَيَاةً طَيِّبَةً فِي أَدْوَمِ السُّرُورِ وَ أَسْبَغَ الْكِرَامَةَ وَ أَتَمَّ الْعَيْشَ (۱) إِنَّكَ تَفْعَلُ مَا تَشَاءُ وَ لَا تَفْعَلُ [يَفْعَلُ] مَا يَشَاءُ غَيْرُكَ اللَّهُمَّ خُصِّنِي مِنْكَ بِخَاصَّةِ ذِكْرِكَ وَ لَا تَجْعَلْ شَيْئًا مِمَّا أَتَقَرَّبُ بِهِ فِي آنَاءِ اللَّيْلِ وَ أَطْرَافِ النَّهَارِ رِيَاءً وَ لَا سِيْمَعَةً وَ لَا أَشْرًا وَ لَا بَطْرًا وَ اجْعَلْنِي لَكَ مِنَ الْخَاشِعِينَ اللَّهُمَّ أَعْطِنِي السَّعَةَ فِي الرِّزْقِ وَ الْأَمْنَ فِي الْوَطَنِ وَ قُرَّةَ الْعَيْنِ فِي الْأَهْلِ وَ الْمَالِ وَ الْوَلَدِ وَ الْمُقَامَ فِي نِعْمِكَ عِنْدِي وَ الصَّحَّةَ

ص: ۶۸

۱- خدایا از تو صبری زبنده، و گشایشی نزدیک و گفتاری درست و مزدی بزرگ درخواست می کنم پروردگارا از خیر تمامش را از تو می خواهم، آنچه را از آن دانسته ام و آنچه را ندانسته ام، خدایا از تو می خواهم بهترین چیزهایی را که بندگان شایسته ات از تو خواستند، ای بهرترین کسی که از او خواسته می شود، و سخی ترین کسی که عطا فرمود، خواسته ام را در حق خودم و خانواده ام و پدر و مادرم و فرزندانم و خاصانم و برادران دینی ام به من عطا کن، زندگی ام را گوارا گردان، مروت را آشکار ساز، و همه احوالم را اصلاح کن، و مرا از کسانی قرار ده که عمرش را طولانی کردی، و کردارش را نیکو ساختی، و نعمت را بر او تمام کردی، و از او خشنود شدی، و او را به زندگانی پاکیزه زنده داشتی، در بادوام ترین خوشی ها، و کامل ترین کرامتها و کامل ترین زندگیاها،

فِي الْجِسْمِ وَالْقُوَّةِ فِي الْبَدَنِ وَالسَّلَامَةَ فِي الدِّينِ وَاسْتَعْمَلَنِي بِطَاعَتِكَ وَطَاعَةِ رَسُولِكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَبِيداً مَا اسْتَعْمَرْتَنِي وَاجْعَلْنِي مِنْ أَوْفَرِ عِبَادِكَ عِنْدَكَ نَصِيباً فِي كُلِّ خَيْرٍ أَنْزَلْتَهُ وَتُنزِلُهُ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ، (۱) وَمَا أَنْتَ مُنْزِلُهُ فِي كُلِّ سَنَةٍ مِنْ رَحْمَةٍ تَنْشُرُهَا وَعَافِيَةٍ تُلْبِسُهَا وَبَلِيَّةٍ تَدْفَعُهَا وَحَسَنَاتٍ تَقْبَلُهَا وَسَيِّئَاتٍ تَتَجَاوَزُ عَنْهَا وَارْزُقْنِي حَجَّ بَيْتِكَ الْحَرَامِ فِي عَامِنَا [عَامِي] هَذَا وَفِي كُلِّ عَامٍ وَارْزُقْنِي رِزْقاً وَاسِعاً

ص: ۶۹

۱- همانا تو هرچه را بخواهی انجام می دهی و جز تو هرچه را بخواهد توان انجام آن را ندارد. خدای از جانب خود مرا به ذکر خاصیت اختصاص ده، و چیزی از آنچه که به وسیله آن به تو تقرب می جویم را در هم اوقات شب و روز وسیله ریا و شهرت خواهی و هوس رانی و طغیانگری قرار مده، و مرا از خاشعان در گاهت بگردان، خدای از تو میخواهم که به من عطا کنی: گشایش در روزی امتیّت در وطن، نوز چشم در خانواده و مال و اولاد، و پایداری در نعمتهایی که نزد من است، و تندرستی در جسم، و توانمندی در بدن، و سلامت در دین، و مرا به طاعتت و طاعت رسالت محمّد که درود خدا بر او و خاندانش باد، به کار گمار، همیشه و تا هنگامی که عمرم داده ای، و مرا از پر نصیب ترین بندگانت در نزد خود قرار ده، پر نصیب تر در هر خیری که فرو فرستادی، و در ماه رمضان در شب قدر نازل می کنی،

مِنْ فَضْلِكَ الْوَاسِعِ وَ اضْرِبْ عَنِّي يَا سَيِّدِي الْأَسْوَاءَ وَ اقْضِ عَنِّي الدَّيْنَ وَ الظَّلَامَاتِ حَتَّى لَا أَتَأَذَى بِشَيْءٍ مِنْهُ وَ خُذْ عَنِّي بِأَسْمَاعٍ وَ
أَبْصَارٍ أَعْيَدَائِي وَ حُسَّادِي وَ الْبَاغِينَ عَلَيَّ وَ انصُرْنِي عَلَيْهِمْ وَ أَقِرَّ عَيْنِي [وَ حَقَّقْ ظَنِّي] وَ فَرِّحْ قَلْبِي، (۱) وَ اجْعَلْ لِي مِنْ هَمِّي وَ
كَرْبِي فَرْجاً وَ مَخْرَجاً وَ اجْعَلْ مَنْ أَرَادَنِي بِسُوءٍ مِنْ جَمِيعِ خَلْقِكَ تَحْتَ قَدَمَيَّ وَ اكْفِنِي شَرَّ الشَّيْطَانِ وَ شَرَّ السُّلْطَانِ وَ سَيِّئَاتِ عَمَلِي
وَ طَهِّرْنِي مِنَ الذُّنُوبِ كُلِّهَا وَ اجْزِنِي مِنَ النَّارِ بَعْفُوكَ وَ

ص: ۷۰

۱- و نازل کننده آنی در هر سال، از رحمتی که می گستری، و عافیتی که می پوشانی، و بلایی که دفع می کنی، و خوبی
هایی که می پذیری، و بدی هایی که از آن درمی گذری، و در این سال و هر سال زیارت خانه ات را نصیصم فرما، و از فضل
گسترده ات روزی فراخ ارزانی من کن، و بدی ها را ای آقای من از من برگردان، و بدیه مرا پرداز و جبران ستم هایی که بر
عهده من است را ادا فرما تا به خاطر چیزی از آنها آزار نبینیم و گوش ها و دیدگان دشمنان و حسودان و متجاوزان بر من را از
من بگیر، و مرا بر آنان پیروز کن، و چشمم را روشن فرما، و دلم را شادی بخش

أَدْخَلَنِي الْجَنَّةَ بِرَحْمَتِكَ وَزَوَّجَنِي مِنَ الْحُورِ الْعِينِ بِفَضْلِكَ وَالْحَقَنِي بِأَوْلِيَائِكَ الصَّالِحِينَ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الْأَبْرَارِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ
الْأَخْيَارِ صِلَ لَوَاتِكَ عَلَيْهِمْ وَعَلَى أَجْسَادِهِمْ وَأَرْوَاحِهِمْ وَرَحْمَهُ اللَّهِ وَبَرَكَاتِهِ إِلَهِي وَسَيِّدِي وَعِزَّتِكَ وَجَلَالِكَ لَيْسَ طَالِبَتِّي
بِذُنُوبِي لِطَالِبَتِكَ بِعَفْوِكَ وَلَيْسَ طَالِبَتِّي بِلُؤْمِي لِطَالِبَتِكَ بِكَرَمِكَ، (۱) وَلَيْسَ أَدْخَلْتَنِي النَّارَ لِأُخِيرَنَّ أَهْلَ النَّارِ بِحُبِّي لَكَ إِلَهِي وَ
سَيِّدِي إِنْ كُنْتُ لَا تَغْفِرُ إِلَّا لِأَوْلِيَائِكَ وَ أَهْلِ طَاعَتِكَ فَإِلَى مَنْ يَفْرَعُ الْمُذْتَبُونَ

ص: ۷۱

۱- و برایم از اندوه و غم گشایش و بیرون رو قرار ده، و هر که از میان مخلوقات نسبت به من به بدی قصد کرده، و زیر گامم
قرار ده، و مرا از گزند شیطان و گزند پادشاه و بدی های کردارم کفایت کن، و از همه گناهان پاکم فرما، و به گذشتت از
آتش امانم ده، و به رحمتت به بهشت واردم کن، و به احسانت از حور العین به همسری ام در آور، و مرا به دوستان شایسته ات
محمد و خاندانش آن خوبان و نیکان پاکیزه و پاک ملحق کن، درود بر آنان و بر تنها و جانهای شان، و رحمت خدا و
برکاتش بر ایشان، خدای ای آقای من، به عزت و جلالت سوگند، اگر مرا به گناهانم پیجویی کنی، من تو را به عفو پی
می جویم و اگر مرا به پستی ام تعقیب نمایی، من تو را به کرم می خواهم،

وَإِنْ كُنْتَ لَا تُكْرِمُ إِلَّا أَهْلَ الْوَفَاءِ بِكَ فَبِمَنْ يَسْتَعِيْثُ الْمُسْتَعِيْثُونَ إِلَهِيْ إِنَّ أَدْخَلْتَنِي النَّارَ فَفِيْ ذَلِكَ سُرُورٌ عَمْدُوكَ وَإِنْ أَدْخَلْتَنِي الْجَنَّةَ فَفِيْ ذَلِكَ سُرُورٌ نَّبِيْكَ وَأَنَا وَاللَّهِ أَعْلَمُ أَنَّ سُرُورَ نَّبِيْكَ أَحَبُّ إِلَيْكَ مِنْ سُرُورِ عَمْدُوكَ ، (۱) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ أَنْ تَمَلَأَ قَلْبِي حُبًّا لَكَ وَخَشِيَةً مِنْكَ وَتَصَدِّيقًا بِكِتَابِكَ وَإِيْمَانًا بِكَ وَفَرَقًا مِنْكَ وَشَوْقًا إِلَيْكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ حُبِّ إِلَيَّ لِقَاءَكَ وَأَحِبِّ لِقَائِي وَاجْعَلْ لِي فِي لِقَائِكَ الرَّاحَةَ وَالْفَرَجَ وَالْكَرَامَةَ اللَّهُمَّ أَلْحِقْنِي

ص: ۷۲

۱- و اگر به دوزخم دراندازی اهل دوزخ را به محبتم به تو آگاه می سازم. خدایم و آقاایم اگر جز اولیا و اهل طاعتت را نیامرزی، پس گنهکاران به چه کسی پناه برند، و اگر جز اهل وفا را اکرام نمایی، پس بدکاران از چه کسی فریادرسی خواهند؟ ، خدایا اگر مرا وارد دوزخ کنی این موجب خرسندی دشمن توست، و اگر مرا به بهشت وارد نمایی، این سبب خوشحالی پیامبر توست، و من به خدا سوگند این را میدانم، که دلشادی پیامبرت نزد تو، از خرسندی دشمنت محبوب تر است.

بِصَالِحٍ مَنْ مَضَىٰ وَاجْعَلْنِي مِنْ صَالِحٍ مَنْ بَقِيَ وَخُذْ بِي سَبِيلَ الصَّالِحِينَ وَاعْنِي عَلَىٰ نَفْسِي بِمَا تُعِينُ بِهِ الصَّالِحِينَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَ
اخْتِمْ عَمَلِي بِأَحْسَنِ نِيَّةٍ وَاجْعَلْ ثَوَابِي مِنْهُ الْجَنَّةَ بِرَحْمَتِكَ وَاعْنِي عَلَىٰ صَالِحٍ مِمَّا أُعْطَيْتَنِي وَثَبِّتْنِي يَا رَبِّ وَلَا تَرُدَّنِي فِي سُوءِ
اسْتَنْقَذْتَنِي مِنْهُ يَا رَبِّ الْعَالَمِينَ . (۱) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ إِيمَانًا لَا أَجَلَ لَهُ دُونَ لِقَائِكَ أَحْسِنِي مَا أَحْسِنْتَنِي عَلَيْهِ وَتَوَفَّنِي إِذَا تَوَفَّيْتَنِي
عَلَيْهِ وَابْعَثْنِي إِذَا بَعَثْتَنِي عَلَيْهِ وَابْرَأْ قَلْبِي مِنَ الرِّيَاءِ وَالشُّكِّ وَالشُّكِّ وَ

ص: ۷۳

۱- خدایا از تو درخواست می‌کنم که دلم را از محبت و خشیت، و باور به کتابت، و ایمان به وجودت، و هراس از حضرتت، و اشتیاق به ذات پر کنی، ای دارای بزرگی و بزرگواری، دیدارت را محبوب من کن، و تو نیز مرا محبوب خود بدار، و در لقاییت برای من آرامش و گشایش و کرامت قرار ده. خدایا مرا به شایستگان از بندگان گذشته ات ملحق ساز، و از شایستگان از آنان که در آینده اند قرار ده، و مرا بر راه شایستگان نگاه دار، و بر مخالفت با خواسته های نفسم یاری ده، آنگونه که شایستگان را بر مخالفت با خواسته های نفسانی یاری می‌دهی، و کردارم را به نیکوترین وجه ختم کن، و پاداشم را در کارها به برکت رحمت بهشت قرار ده، و بر شایسته ای آنچه عطا کردی یاری ام نما و ثابت قدمم کن، پروردگارا، و در ورطه بدی هایی که از آنها نجاتم دادی باز مگردان، ای پروردگار جهانیان.

السُّمْعَةَ فِي دِينِكَ حَتَّى يَكُونَ عَمَلِي خَالِصًا لَكَ اللَّهُمَّ أَعْطِنِي بَصِيرَةً فِي دِينِكَ وَفَهْمًا فِي حُكْمِكَ وَفِقْهًا فِي عِلْمِكَ وَكِفْلَيْنِ
مِنْ رَحْمَتِكَ وَوَرَعًا يَحْجُزُنِي عَنْ مَعَاصِيكَ وَبَيِّضْ وَجْهِي بِنُورِكَ وَاجْعَلْ رَغْبَتِي فِيْمَا عِنْدَكَ وَتَوَفَّنِي فِي سَبِيلِكَ وَ عَلَيَّ مَلَهُ
رَسُولِكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ . (۱) اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَالْفَسْلِ وَالْهَمِّ وَالْجُبْنِ وَالْبُخْلِ وَالْغَفْلَةِ وَالْقَسْوَةِ [وَ السَّدَلَةِ]
وَ الْمَسْكَنَةِ وَ الْفَقْرِ وَ الْفَاقَةِ وَ كُلِّ بَلِيَّةٍ وَ الْفَوَاحِشِ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَ

ص: ۷۴

۱- خدایا ایمانی از تو درخواست می کنم، که پایانی جز دیدار تو نداشته باشد، بر آن ایمان پایدارم بدار تا زنده ام می داری
و بر آن بیمران زمانی که مرا میمیرانی، و بر آن برانگیز، هنگامی که مرا برمی انگیزی، و دلم را از ریا و شک و شهرت خواهی
در دینت پاک فرما، تا عملم برای تو حالص باشد. خدایا از تو می خواهم که به من عطا کنی: بصیرت در دینت، و فهم در
فرمانت، و آگاهی در علمت، و دو نصب از رحمتت، و پرهیزی که مرا از نافرمانی هایت بازدارد، و رخسارم را به فروغ نورت
سپید کن، و رغبتم را در آنچه نزد توست قرار ده، و در راه خود و بر آئین پیامبرت درود خدا بر او و خاندانش بمیران.

مَيَّا بَطْنٍ وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ نَفْسٍ لَا تَقْنَعُ وَ بَطْنٍ لَا يَشْبَعُ وَ قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ وَ دُعَاءٍ لَا يُسْمِعُ وَ عَمَلٍ لَا يَنْفَعُ وَ أَعُوذُ بِكَ يَا رَبِّ عَلَى نَفْسِي وَ دِينِي وَ مَالِي وَ عَلَى جَمِيعِ مَا رَزَقْتَنِي مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ . (۱) اللَّهُمَّ إِنَّهُ لَا يُجِيرُنِي مِنْكَ أَحَدٌ وَ لَا أَجِدُ مِنْ دُونِكَ مُلْتَجِئًا فَلَا تَجْعَلْ نَفْسِي فِي شَيْءٍ مِنْ عَذَابِكَ وَ لَا تَرُدَّنِي بِهَلَاكِهِ وَ لَا تَرُدَّنِي بِعَذَابٍ أَلِيمٍ اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنِّي وَ أَعْلِلْ [كَعْبِي] وَ ذِكْرِي وَ ارْزُقْ دَرَجَتِي وَ حُطِّ وِزْرِي وَ لَا تَدْكُرْنِي

ص: ۷۵

۱- خدایا به تو پناه می آورم از کسالت و سرافکندی و اندوه و ترس و بخل و بی خبری و سنگدلی و ناداری و تهیدستی و بیچارگی و همه بلاها و زشتی های آشکار و پنهان، و به تو پناه می آورم از نفسی که قانع نمی شود، و از شکمی که سیر نمی گردد، و از قلبی که فروتنی نمی کند، و دعایی که به اجابت نمی رسد، و کرداری که سود نمی بخشد، پروردگارا برای حفظ جان و دین و مال و آنچه که نصیب من فرموده ای، از شیطان رانده شده به تو پناه می آورم، همانا تو شنوا و دانایی.

بِخَطِيئَتِي وَاجْعَلْ ثَوَابَ مَجْلِسِي وَ ثَوَابَ مَنْطِقِي وَ ثَوَابَ دُعَائِي رِضَاكَ وَ الْجَنَّةَ وَ أَعْطِنِي يَا رَبِّ جَمِيعَ مَا سَأَلْتُكَ وَ زِدْنِي مِنْ فَضْلِكَ إِنِّي إِلَيْكَ رَاغِبٌ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ، (۱)

اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَنْزَلْتَ فِي كِتَابِكَ [الْعَفْوَ وَ أَمْرَتَنَا] أَنْ نَعْفُو عَمَّنْ ظَلَمْنَا وَ قَدْ ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا فَاعْفُ عَنَّا فَإِنَّكَ أَوْلَىٰ بِذَلِكَ مِنَّا وَ أَمْرَتَنَا أَنْ لَا نُرُدَّ سَائِلًا- عَنْ آبَائِنَا وَ قَدْ جِئْتِكَ سَائِلًا فَلَا تَزِدَّنِي إِلَّا بِقِضَاءِ حَاجَتِي وَ أَمْرَتَنَا بِالْإِحْسَانِ إِلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُنَا وَ نَحْنُ أَرْقَاؤُكَ فَأَعِنِّي رِقَابَنَا مِنَ النَّارِ يَا

ص: ۷۶

۱- خدایا به یقین جز تو احدی مرا پناه نمی دهد، و به جز تو پناهگاهی نمی یابم، پس هستی ام را در دامن عذابت قرار نده، و به هلاکت و شکنجه دردناک بازمگردان. خدایا از من بپذیر و نامم را پرآوازه کن، و درجه ام را بالا ببر، و بار گناهم را بریز، و مرا به اشتباهم یاد مکن، و پاداش به عبادت نشستن و گفتار و دعایم را خشنودی و بهشت قرار ده، پروردگارا، همه آنچه را از تو خواستم به من عطا فرما، و از احسانت بر من بیفزا، من مشتاق توام، ای پروردگار جهانیان،

مَفْرَعِي عِنْدَ كُرْبَتِي وَ يَا غَوْثِي عِنْدَ شِدَّتِي إِلَيْكَ فَرَعْتُ وَ بِكَ اسْتَيْغَتْ وَ لُدْتُ لَا أَلُوذُ بِسِوَاكَ وَ لَا أَطْلُبُ الْفَرَجَ إِلَّا مِنْكَ فَأَعِثْنِي
وَ فَرِّجْ عَنِّي يَا مَنْ يَفُكُّ الْأَسِيرَ [يَقْبَلُ الْيَسِيرَ] وَ يَغْفُو عَنِ الْكَثِيرِ أَقْبَلْ مِنِّي الْيَسِيرَ وَ اعْفُ عَنِّي الْكَثِيرَ إِنَّكَ أَنْتَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ اللَّهُمَّ
إِنِّي أَسْأَلُكَ إِيمَانًا تُبَاشِّرُ بِهِ قَلْبِي وَ يَقِينًا [صَادِقًا] حَتَّى أَعْلَمَ أَنَّهُ لَنْ يُصِيبَنِي إِلَّا مَا كَتَبْتَ لِي وَ رَضُّنِي مِنَ الْعَيْشِ بِمَا قَسَمْتَ لِي يَا
أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. (۱)

ص: ۷۷

۱- خدایا تو خود در قرآن فرمودی که از کسی که به ما ستم روا داشته گذشت کنیم، و ما بر خود ستم ورزیدیم، پس از ما درگذر، که حضرتت به گذشت از ما، شایسته تر از ماست، و هم فرمان دادی که فقیری را دست خالی از در خانه هایمان نرانیم، و من اکنون به گدایی از تو به درگاہت آمدم، پس مرا جز با روا شدن حاجتم باز نگردان و نیز به نیکی درباره بردگانمان امر فرمودی، و هم اینک ما بردگان تویم، پس ما را از آتش دوزخ برهان، ای پناهگاهم به وقت غم و اندوه، ای فریادرس به هنگام سختی، به تو پناه آوردم، و از تو فریادرسی خواستم، و جز به تو پناه نمی آورم و جز از تو درخواست گشایش نمی کنم، پس به فریادم رس و گشایشی در کارم قرار ده، ای که اسیر را آزاد می کنی، و از گناه فراوان می گذری، از من عمل اندک را بپذیر، و از گناه بسیارم درگذر، همانا تو مهربان و آمرزنده. خدایا ایمانی از تو می خواهم که دلم با آن همراه شود و باور صادقانه ای که بدانم هرگز چیزی به من نمی رسد، مگر آنچه که تو برایم ثبت کردی و مرا از زندگی به آنچه که نصیب فرمودی خوشنود بدار، ای مهربان ترین مهربانان.

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

